

44983

Na

# Kratek KATEKISEM

v'

vprašhanjih in odgovorih.



*P. Vukovac*



**V' LJUBLJANI.**

Natisnil Joshef Blasnik ,

**1838.**

Na prodaj per Janesu Klemensu , bukvovesu.

44983

V' natif téh bukviz so milostivi Firsht  
**GOŠPOD GOŠPOD**  
**ANTON ALOJS,**  
Ljubljanski Šhkof, dovolili 2. dan listognoja  
**1837.**



IN:030007514

# Kratek KATEKISEM v' vprashanjih in odgovorih.

## I.

*Kaj se pravi kérshansko katolshko verovati?*

**K**ershansko katolshko verovati se pravi: vse verjeti kar je Bog rasodel in nam zerkev verovati sapoveduje, naj bo v' svetim pismuapisano ali ne. *Ali je k' svelizhanju sadosti, de katolshki kristjan le v' serzu veruje, kar je Bog rasodel?*

Ni sadosti, temuzh mora tudi 1. Svojo vero v' delih ali v' djanji kasati. 2. Mora to, kar v' serzu veruje, zhe je treba, tudi s' ustmi ozhitno sposnati ali sprizhati.

*Sakaj moramo verovati, kar je Bog rasodel?*

Sato, ker je Bog vezhna resniza in neskonzhna modrost, ktera ne more ne goljsati ne goljsana biti.

*Od kod vemo, kaj je Bog rasodel?*

To vemo nekoliko is svetiga pisma, nekoliko pa is besednjiga isrozhila svete katolshke zerkve.

*Kaj je sveto pismo?*

Sveto pismo so tiste bukve, ki so jih sveti moshje s' rasvetljenjem ali navdihnenjem svetiga Duha pisali, in od kterih sveta katolshka zerkve prizha ali terdi, de so bile od takih rasvetljenih ali navdihnenih mosh spisane.

*Kaj je besednje isrozhilo svete katolshke zerkve?*

Besednje isrozhilo svete katolshke zerkve so tisti nauki, ktere so aposteljni ali is ust Jezusa Kristusa samiga slishali, ali pa po navdihnenji ali rasvetljenji svetiga Duhá osnanovali, pa jih niso v' svetim pismu sapisali.

✓ *Ktere resnize mora vsak zhlovek, kada r k' pameti pride, vediti in verovati, zhe hozhe svelizhan biti?*

Teh shest resniz mora vediti in verovati.

1. De je en Bog,

2. De je Bog pravizhin sodnik,  
kteri dobro s' dobrim, hudo pa s' hu-  
dim povrazhuje.

3. De so tri boshje pershone,  
eniga bitja in ene natore: Bog Ozhe,  
Bog Šin, in Bog sveti Duh.

4. De je Bog Šin, druga boshja  
pershona, sa naf zhlovek postal, naf s'  
ivojo smertjo na krishi odreshiti in  
vezhno svelizhati.

5. De je zhloveshka dusha ne-  
umerjozha.

6. De je gnada boshja k' sveli-  
zhanju potrebna, in de zhlovek bres-  
gnade boshje nizh saflushenja vredni-  
ga sa vezhno shivljenje storiti ne more.

✓ *Kaj je vsakimu katolshkimu kristjanu snati sapovedano?*

Vsakimu katolshkimu kristjanu je  
snati sapovedano: 1. Apostoljsko vero.

2. Gospodovo molitev ali Ozhe nash.
3. Deset boshjih in pét zerkvenih sapoved.
4. Sedem svetih sakramentov.
5. Keršansko pravizó.

*Kje je to posebno sapopadeno, kar mora katolshki kristjan verovati?*

Kar mora katolshki kristjan verovati je posebno v' apostolski veri sapopadeno, ktera ima 12 delov ali zhlenov, in se tako glasí:

1. Verujem v' Boga Ozheta vfigamogozhniga, stvarnika nebéf in semlje.
2. In v' Jesusa Kristusa Sina njegoviga ediniga, Gospoda nashiga.
3. Kteri je spozhet od svetiga Duha, rojen is Marije Devize.
4. Terpel pod Ponzijem Pilatushem, krishan bil, umerl, in v' grob poloshen.
5. Doli je shel pred pekel, tretji dan od mertvih vstal.
- 6) Gori je shel v' nebesa, sedí na desnizi Boga Ozheta vfigamogozhniga.
7. Od ondod bo prishel sodit shive in mertve.
8. Verujem v' svetiga Duha.

9. Šveto keršansko katolshko zerkov; gmajna svetnikov.
10. Odpushanje grehov.
11. Vstajenje mesá.
12. In vezhno shivljenje. Amen.

*Ali je vezh Bogov?*

Šamo en Bog je, kteri je sam od sebe nar bolj popolnama bitje.

*Ktere so lastnosti boshje, ki jih je treba posebno vediti?*

Lastnosti boshje, ki jih je treba posebno vediti so té:

1. Bog je vézhin; je vselej bil, je sdaj, in bo vselej.

2. Bog je sgol duh; je bitje, ki ima nar bolj popolnama um in nar boljshi volja, pa nima telefa.

3. Bog je vfigavédin; njemu je vse snano, kar je sdaj, ker je she bilo, in kar she le bo; tudi vé nashe nar skrivnishi misli in sheljé; torej mu nizh ne moremo perkriti.

4. Bog je neskonzhno moder, vse storí is nar boljshiga konza ali name-na, in isvoli vselej nar perpravnishi per-pomozhké svoj konz ali namen dofezhí.

5. Bog je vfigamogozhin, ustvaril je nebo in semljo in vse kar je; nju ni nizh nemogozhe storiti.

6. Bog je vfigaprizhujozh; povsod je, v' nebesih in na semlji.

7. Bog je neskonzhno svét; hozhe in ljubi vse dobro, in sovrashi vse hudo.

8. Bog je neskonzhno resnizhin in svest; vse, kar rezhe, je res; in vse, kar obljubi ali s̄nuga, gotovo spolni.

9. Bog je nesprenenljiv; je od vekomej do vekomej ravno tisti.

10. Bog je neskonzhno dobrotljiv; skerbi kakor dober ozhe sa vse svoje stvari, vse dobro imamo od njega.

11. Bog je neskonzhno usmiljen; nam odpušha nashe grehe.

12. Bog je neskonzhno pravizhin; vse dobro plazhuje in vse hudo shtrafuje, popolnama po saflushenji.

*Koliko je boshjih pershón?*

Tri boshje pershone so: Bog Ozhe, Bog Šin, in Bog sveti Duh.

*Kako je te tri boshje pershone med seboj raslozhijo?*

Bog Ozhe je sam od sebe od ve-

komej; Bog Šin je rojen od Boga Ozhe-  
ta od vekoméj; sveti Duh se is-haja  
od Boga Ózheta in Boga Šina od ve-  
komej.

*Ktere dela se vsaki boshji pershoni  
posebej perlastujejo?*

Bogu Ozhetu se perlastuje stvarje-  
nje; Bogu Sinu odreshenje; svetimu  
Duhu posvezhvánje.

*Kako se imenujejo vse tri boshje per-  
shone skupej?*

Vse tri boshje pershone skupej se  
imenujejo presveta Trojiza.

*S' zhém sposna katolshki kristjan  
presveto Trojizo.*

Katolshki kristjan sposna presveto  
Trojizo s' snamnjem svetiga krisha,  
ker takrat, kadar krish dela, vsako teh  
tréh boshjih pershon imenuje.

*Kaj she sravin tegə katolshki krist-  
jan sposna s' snamnjem svetiga  
krisha?*

Tudi she sposná, de je Jesuf Kri-  
stus sa naf na krishi umerl, in naf je  
s' svojo smertjo odreshil.

*Kdo je vse ustvaril?*

Bog je ustvaril nebo in semljo,  
in vse, kar je.

*Kaj pomeni beseda ustvariti?*

Beseda ustvariti pomeni is nizh  
kaj storiti.

*Ktere so nar imenitnishi stvari boshje?*

Nar imenitnishi stvari boshje so  
angeli in zhloveki.

*Kaj so angeli?*

Angeli so sgol duhovi, kteri ima-  
jo um in voljo, pa nimajo teles.

*Sakaj je Bog angele ustvaril?*

Bog je angele ustvaril, de bi ga  
zhaftili, ljubili, molili, mu slushili,  
in de bi ljudi varovali.

*Kakoslni so bili angeli prezej po  
stvarjenji?*

So bili dobri, v' gnadi boshji,  
in v' veliki popolnamosti.

*Ali so vsi angeli v' gnadi boshji ostali?*

Veliko angelov je bilo, kteri so  
gnado boshjo po grehu napuha sgubili.

*Kako je Bog te napuhnjene angele  
shtrafal?*

Te napuhnjene angele, ki se jim

hudizhi pravi, je Bog vekomej saver-gel in v' pekel pahnil.

*Is zhesa je zhlovek?*

Zhlovek je is telesa in is neumerjo-zhe dushe, ktera je po boshji podobi ustvarjena.

*Sakaj je Bog zhloveke ustvaril?*

Bog je zhloveke ustvaril, de bi ga sposnali, zhaftili, ljubili, molili, mu flushili, mu pokorni bili, in de bi bili vezhno svelizhani.

*Ali so bili zhloveki smirej Bogu pokorni?*

She perva dva zhloveka Adam in Eva sta bila Bogu nepokorna.

*V' kteri rezhi sta bila perva zhloveka Bogu nepokorna?*

Jedla sta sad drevesa, ki jima ga je bil Bog prepovedal, in sta s' tem greshila.

*Kakoshen je bil stan pervih zhlovekov pred greham?*

Predin sta perva zhloveka greshila, sta bila prav frezhna. Bila sta terd-na, sdrava in s' boshjo posebno gnado neumerjozha, lahko jima je bilo Bogá

prav sposnati in ljubiti ter njegovo voljo spolnovati; shivela sta v' raji ali v' paradishi, kjer sta vse potrebne rezhi imela, de se jima je prav dobro godilo, in sta bila Bogu dopadljiva ali v' gnadi boshji.

*Kakoshen je bil stan pervih zhlovekov po grehu?*

Potem, ko sta perva zhloveka greshila, sta bila prezej umerjozha in mnogim bolesnim podvershena; njih um je oflabel, de nista vezh boshjih lastnost in boshje volje prav sposnala; njih volja je bila bolj k' hudimu, kakor k' dobrimu nagnjena, de is svoje mozhí nista mogla boshje volje spolnovati; sgubila sta s' greham gnado boshjo, sta bila Bogu nedopadljiva, in sta saflushila vezhno shtrafana biti ali v' pekel priti.

*Ali je ta greh samo Adamu in Evi shkodoval?*

Ta greh ni samo Adamu in Evi shkodoval, temuzh tudi nam vsim, ki smo njih mlajshi. Ta greh nam je pernesel zhasno in vezhno smert,

in she veliko drugiga hudiga na dušhi in na telesu.

*Kako se temu grehu pravi?*

Temu grehu se pravi *isvirni' gréh* ali *poerbani' greh*, ker se is pervih zhlovekov v' vse ljudi isvira, ali ker smo ga vši od pervih zhlovekov poerbali.

*Ali je bil Bog zhloveke savolj tega greha vekomej od sebe savergel?*

Bog jih ni bil vékomej od sebe savergel, temuzh je bil k' odreshenju všega greshniga zhloveshtva odreshenika poslati obljubil, ki se mu tudi Mefija pravi.

*Kdo je ta odreshenik ali Mefija?*

Ta odreshenik ali Mefija je Jesus Kristus.

*Kdo je Jesus Kristus?*

Jesus Kristus je: 1. Edinorojeni Sin Boga Ozhetja. 2. Bog in zhlovek skupej. 3. Naš Gospod, sapovednik in uženik.

*Sakaj se je Sin boshji vzhlovezhil?*

Siň boshji se je vzhlovezhil, de naš je s' svojo smertjo na krishi odre-

shil, in de samoremo vezhno sveli-zhani biti.

*Kje je bil Jesuf rojen?*

Jesuf je bil v' Betlehemu, v' shtalizi, rojen.

*Kdo je rojstvo Jесusa Kristusa osnanil?*

Rojstvo Jесusa Kristusa so osnanili:  
1. Angel pastirjem. 2. Svesda modrim v' jutrovi desheli. 3. Modri Herodeshu in pismejzam. 4. Šimeon in Ana ljudem v' tempeljnu.

*Kaj se je po osnanilu rojstva Jесusa Kristusa sgodilo?*

Po osnanilu rojstva Jесusa Kristusa se je to sgodilo: 1. Pastirji so hitro gledat prishli, kar jim je bilo od angelja osnanjeno. 2. Kristus je bil osmidan po sapovedi postave obresan, in Jесus imenovan. 3. Modri is jutrove deshele so ga molili, in mu slatá, kadila in mire v' dar prinesli. 4. On je grosovitnosti Herodeshevi v' Egipt ubeshal. 5. Od tod je bil po Herodeshevi smerti v' Nazaret nasaj perpeljan in v' tem mestu isrejen.

*Kaj imenitniga vemo od Jesufove mladošti?*

Od Jesufove mladošti to vemo:

1. Ko je bil Jesus 12 let star, je prišel v' Jerusalem k' prasniku s' svojimi starši. 2. Je v' Jerusalemu ostal; zhes tri dni so ga pa starši v' templjnu najdli, kjer je med pismouki sedél, ter jih posлушhal in isprasheval; tako de so se vſi nad njegovim umam in njegovimi odgovori zhudili. 3. Še je spet v' Nazaret vernil in je ondi ostal. 4. Je bil svojim starshem pokorin. 5. Je rafel v' starosti, modrosti in prijetnosti per Bogu in per ljudéh,

*Kaj soſébniga ſe je ſgodilo, predin je Jesus uzhiti sazhel?*

Predin je Jesus uzhiti sazhel, ſe je to ſgodilo: 1. Janes keršnik je prizhal, de je Jesus jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemlje. 2. Jesus ſe je dal od Janesa kerſtitи v' reki Jordanu. 3. Sveti Duh ſe je v' podobi goloba nad njim perkasal. 4. Bog Ozhe ſe je oglafil s' temi besedami: Ta je moj ljubesnivi Šin, ki imam

dopadajenje nad njim. 5. Jesus je bil od svetiga Duhá v' pushavo peljan, in ko se je 40 dni in nozhi postil, je bil od hudizha skushan, in potem so mu angeli stregli.

*Kaj posebniga se je godilo potem ko je Jesus uzhiti sazhel?*

Potem ko je Jesus uzhiti sazhel, se je posebno to godilo : 1. Jesus je po svoji domazhi desheli hodil od kraja do kraja. 2. Si je vezh uzhenzov ali jogrov sbral, in je is med njih isvolil 12 aposteljnov. 3. Je pridigoval in osnanoval postavo milosti, je rasodeval resnize, ki smo jih dolshni verovati ; in je uzhil zhednosti, ki smo jih dolshni v' djanji spolnovati. 4. Je svaril nejevero in pregrehe, in je rasdeval smote Judov, pismarjev in farisejev. 5. Je poterdeval svoj nauk s' besedami svetiga pisma, s' zhudeshi in s' lastnimi isgledi. 6. Je prihodne rezhi prerokoval. 7. Je povsod dobrote skasoval.  
*Ali so vsi verovali v' Jesusa?*

Veliko jih je verovalo v' Jesusa. Veliki duhovni, pismarji in fariseji so

ga pa sovrashili savolj njegoviga nauka, in so iskali ga umoriti.

*Ali je samogel Jesus terpeti?*

Jesus je samogel terpeti, ker je bil Bog in zhlovek skupej, in je tudi res terpel na dushi in na telesu. Na svoji dushi je terpel veliko britkost in shalost, na svojim telesu pa veliko rev in teshav, veliko tepenja in ran, ker je bil gajshlan in s' ternjem kronan.

*Kje je bil Jesus Kristus krishan?*

Jesus Kristus je bil na gori Kalvariij bliso mesta Jerusalema krishan, in je na krishi umerl.

*Kdo je telo Jesusovo pokopal?*

Joshef Arimatejz in Nikodem sta Jesusovo telo v' nov is skale issekan grob poloshila, kamor she nihzhe ni bil pokopan.

*Kam je shla dusha Jesusova, potem ko se je od telesa lozhila?*

Ko se je dusha Jesusova od telesa lozhila, je shla pred pekel, kjer so dushe brumnih mertvih s' veselim upanjom odréšenja mirno in bres terp-

Ijenja zhakale, tako dolgo, de je Jesuf prishel in jih je odreshil.

*Kdaj je Jesuf od mertvih vstal?*

Jesuf je tretji dan, in sizer is lastne mozhi, neumerjozh in zhaftitljiv, kakor premagaviz smerti in hudizha od mertvih vstal.

*Kdaj je Jesuf v' nebesa shel?*

Jesuf je shtirdeseti dan po svojim vstajenji, vprizho svojih uzhenzov, na Oljski Gori, is lastne mozhi v' nebesa shel.

*Kaj se pravi: Jesuf sedi na desnizi Bogá Ozheta vfigamogozhniga?*

To se pravi: Jesuf je v' vednim posestvu nar vishi oblasti in nar vezhiga velizhaftva zhes vse v' nebesih in na semlji.

*Ali bo Jesuf she kdej prishel?*

Jesuf sam je rekел, in dva angela sta prizhala per njegovim vnebohodu, de bo she na sodnji dan s' veliko mozhjo in zhaftjo v' oblakih nebá prishel, sato de bo vse ljudí sodil, in de bo vsim po njih saflushenji povernil.

*Kdo je sveti Duh?*

Šveti Duh je tretja boshja perslo-  
na; on je pravi Bog.

*Kje naš sveti Duh posvezhuje?*

Šveti Duh naš posvezhuje: 1. Per  
svetim kerstu. 2. V' sakramantu svete  
pokore. 3. Kolikorkrat druge svete sa-  
kramente vredno prejmemo.

*Kako naš sveti Duh posvezhuje?*

Posvezhuje naš, ker v' naš vlije  
posvezhujozho gnado boshjo, in naš  
stori boshje otroke, ali pa posvezhujo-  
zho gnado v' naš pomnoshi ali pogméra.  
Sravin tega pa she tudi naš um  
rasvetluje, naš uzhí in nagiba po volji  
boshji ravnati, in nam delí svoje darove.

*Kteri so darovi svetiga Duha?*

Darovi svetiga Duha so tí: 1. Dar  
modrosti. 2. Dar umnosti. 3. Dar sve-  
tovanja. 4. Dar mozhí. 5. Dar u-  
zhenosti. 6. Dar poboshnosti ali brum-  
nosti. 7. Dar strahú boshjiga.

*Kaj je sveta katolshka kershanska  
zerkev?*

Sveta katolshka kershanska zerkev  
je vidin sbor vših pravovernih kristja-

nov, pod vidnim poglavarjem Rimskim Papeshem, kteri ene nauke verujejo, in ene sakramente prejemajo.

*Kdo je nevidni poglavar zerkve?*

Nevidni poglavar zerkve je Jesuf Kristus.

*Koga je bil Jesuf vidniga poglavarja svoje zerkve postavil?*

Jesuf je bil aposteljna Petra vidniga poglavarja svoje zerkve postavil, kteriga naštópnik je Rimski Papesh.

*Po katerih snamnjih se sposna prava zerkve?*

Prava zerkve se sposna po shtirih snamnjih, in te so: 1. de je edina; 2. sveta; 3. vesoljna ali katolshka; 4. apostoljska.

*Kako je prava zerkve edina?*

Prava zerkve je edina, ker ima 1. eniga poglavarja, 2. en nauk, 3. ene sakramente.

*Kako je prava zerkve sveta?*

Prava zerkve je sveta 1. ker je njen sazhetnik Jesuf Kristus svet; 2. ker je njen nauk svet; 3. ker ima svete sakramente; 4. ker svoje ude k' sve-

toſti napeljuje ; 5. ker so smirej ſvetniki v' nji.

*Kako je prava zerkev vesoljna ali katolſhka?*

Prava zerkev je vesoljna ali katolſhka , ker jo je Jefi Kriſtuf sa vſe ljudi , sa vſe zhafe , in sa vſe kraje poſtavil.

*Kako je prava zerkev apostoljska ?*

Prava zerkev je apostoljska 1. ker veruje in uzhí , kar ſo aposteljni ve-rovali in uzhili , 2. ker ſo aposteljni po Jefiſovi sapovedi njegov nauk po vſim ſvetu osnanovali ; 3. ker ſo ſhkofje naſtópniki aposteljnov.

*Kakoshno gmajno ali sveso imajo pravoverni kristjani ?*

Pravoverni kristjani imajo med ſeboj gmajno ali sveso , kakor udje telefa .  
*Kako ſe ta svesa pravovernih kristjanov imenuje ?*

Ta svesa pravovernih kristjanov ſe imenuje gmajna ali obzheſtvo ſvetnikov , ſato ker ſo vſi nje udje k' ſvetoti poklizani in per sakramentu ſvetiga kerſta posvezheni .

*V' zhém obстоji gmajna svetnikov?*

Gmajna svetnikov obстоji v' tem,  
de se vši udje zerkve duhovnih dobrov  
vdeleshvajo.

*Ktere so duhovne dobrote, ki se jih  
vši udje zerkve vdeleshvajo?*

Duhovne dobrote, ki se jih vši  
udje zerkve vdeleshvajo, so té: 1. Šveti  
sakramenti; 2. ofer svete mashe; 3. mo-  
litev; 4. dobre dela; 5. saflushenje  
vernih kristjanov.

*Kteri so udje zerkve, ki so med se-  
boj svesani in sdrusheni?*

Udje zerkve, ki so med seboj sve-  
sani in sdrusheni, so tí: 1. Verni na  
semlji; 2. Švetniki v' nebesih; 3. Du-  
she mertvih, ki so v' vizah.

*Kakoshno svéso imajo verni na sem-  
lji med seboj?*

Verni na semlji imajo sveso med  
seboj, ker sleherniga molitev in saflush-  
enje dobrih del tudi drugim pomaga.

*Kakoshno sveso imajo verni na sem-  
lji s' dushami v' vizah?*

Verni na semlji imajo sveso s'  
dushami v' vizah, ker verni na semlji

Sa dushe v' vizah Boga profijo, in jim  
s' molitvijo, s' dobrimi deli, in po-  
sebno s' osram svete mashe pomaga-  
jo; dushe v' vizah pa sa verne na semlji  
Boga profijo.

*Kakos hno, sveso imajo verni na sem-  
lji s' svetniki v' nebesih?*

Verni na semlji imajo sveso s'  
svetniki v' nebesih, ker verni na semlji  
svetnike v' nebesih zhaštē in na po-  
mozh klizhejo; svetniki pa sa verne  
na semlji Boga profijo.

*Kaj naš uzhé besede apostoljske vere:  
Odpuskanje grehov?*

Te besede naš uzhé, de je Jesuf  
Kristus svoji zerkvi oblast dal grehe  
odpušhati.

*Kdo ima v' pravi zerkvi oblast grehe  
odpušhati?*

Škofje in masniki imajo v' pravi  
zerkvi oblast grehe odpušhati, kér so  
naštópniki aposteljnov.

*Per kterih sakramentih se smertni  
grehi odpušhajo?*

Smertni grehi se odpušhajo per  
svetim kerstu in per sveti pokori.

*Kaj naš je užhil Jezus od stanu zhlo-  
veka po smerti?*

Jezus naš je užhil od stanu zhlo-veka po smerti: 1. De je zhloveshka dusha neumerjozha. 2. De bo prezej po smerti vsak zhlovek posebej sojen. 3. De bodo dushe tistih ljudi, ki v' gnadi boshji umerjo, pa vender niso bres vsih majhnih grehov, v' vize prishle. 4. De dushe pravizhnih, ki so popolnama zhisti, v' nebesa pridejo. 5. De so dushe greshnikov, kteri v' smertnim grehu umerjo, v' pekel obsojene. 6. De bodo na sodnji dan trupla vsih mertvih is semlje vstale in se sopet s' dushami sklenile. 7. De bo potem sploshna ali sadnja sodba, po kteri bodo pravizhni v' vezhno shivljenje v' nebesa, greshniki pa v' vezhno terpljenje v' pekel prishli.

**II.**

*Kaj se pravi keršansko upati?*

Keršansko upati se pravi; terdno se sanesti, de nam bo Bog dal, kar

nam je savolj neskonzhniga saflushe-  
nja Jezusa Kristusa obljudil.

*Kaj upamo od Boga?*

Upamo od Boga vezhno shivlje-  
nje, to je, vezhno svelizhanje, in vse  
perpomozhke ali mitelne, ki jih sa sve-  
lizhanje potrebujemo.

*Sakaj upamo od Boga?*

Sato upamo od Boga, ker je Bog  
vfigamogozhin, v' spolnovanjii svojih  
obljub svest, ter neskonzhno dobro-  
liv in usmiljen; ker torej samore in  
hozhe vse spolniti, kar je obljudil.

*Kaj se pravi moliti?*

Moliti se pravi: Do Boga nar ve-  
zhi saupanje, hvaleshnost in zhaſt, ali  
samo v' serzu obzhutiti, ali pa té  
serzhne obzhutke in snotrajne misli  
tudi s' besedami in v' sadershanji na-  
snanje dati. Sato se tudi pravi, de  
je molitev povsdigovanje duhá k' Bogu.

*Sakaj molimo?*

Sato molimo, de Boga, svojiga  
nar vikshiga Gospoda po dolshnosti zha-  
stimo, de se mu sa prejete dobrote  
sahvalimo, in de ga potrebnih rezhi-

profimo. Tudi profimo Boga, de bi nam grehe odpustil, in nam v' vseh nadlogah pomagal.

*Na koliko vish lahko molimo?*

Na dyé vishi lahko molimo, ali samo snotrajno, ali pa snotrajno in sunajno.

*Kdaj molimo samo snotrajno?*

Šamo snotrajno molimo, kadar nizh ne govorimo, ampak le misli, shelje in obzhutke svoje dushe k' Bogu povsdignemo.

*Kdaj molimo snotrajno in sunajno?*

Snotrajno in sunajno molimo, kadar svoje snotrajne misli, shelje in obzhutke tudi s' besedami isrezhemo, in v' sadershanji na snanje damo.

*Ali smo dolshni moliti?*

Dolshni smo moliti, ker s' molitvijo Bogú shivo saupanje, perferzno hvaleshnost, in nar vezhi zhaſt skasujemo, in ker nam je Jesus moliti sapovedal.

*Kakosha mora biti molitev, de je Bogu prijetna in nam pomagliva?*

Molitev mora biti: 1. Poboshna ali

*andohtliva*, to je: per molitvi moramo vselej v' Boga in v' to misliti, kar molimo. 2. Mora biti *serzhna*, to je: moramo v' serzu obzhutiti, kar s' besedami isrekujemo. 3. Mora biti *resnizhna*, to je: si moramo tudi sami v' resnizi persadevati, de bi od Bogá sadobili, kar profimo. 4. Mora biti *ponishna*, to je: moramo preprizhani biti, de smo savolj svojih grehov pred Bogam vši nevredni, in de nam on le is samiga usmiljenja dobrote skasuje. 5. Mora biti *skesaná* ali *sgrevana*, to je: moramo pravo shalost nad svojimi grehi obzhutiti, in terdno skleniti svoje shivljenje poboljshati. 6. Moramo v' *Jesušovim imenu* moliti, to je: le v' Jesušovo neskonzhno saflushenje saupati, ne pa v' svoje dobre dela. 7. Moramo moliti s' *stanovitnim saupanjem*, to je: ne jenjati, zhe tudi nismo prezej uslishani. 8. Moramo moliti s' *isroženjem v' boshjo voljo*, to je: Bogú prepustiti, de naš po svoji modri previdnosti ali uslishbi, ali pa ne.

9. Moramo moliti *is dobriga konza ali naména*, to je: sato de bi Bogá po dolshnosti zhaſtili, in vedno boljſhi in svetejſhi perhajali, ne pa, de bi naſ ljudje hvalili.

*Kaj nam da ali pomaga dobra molitev?*

Dobra molitev storí: 1. De doſehemo, kar Boga proſimo, ako je v' naſhe svelizhanje. 2. De ſmo v' nadlogah potolasheni in umirjeni, tako de jih loshej preterpimo. 3. De ſmo v' ſkuſhnjavah pokrepzhani, in de jih loshej premagamo. 4. De perhajamo smiram boljſhi ali poboshniſhi in Bogu prijetnishi.

*Ktero molitev naſ je Jefuſ moliti užil?*

Jefuſ naſ je Ozhenash molit užil, ki ſe tako glaſí: *Ozhe našh, kteri ſi v' nebefih! Posvezheno bodi twoje imé; pridi k' nam twoje kraljeſtvo; sgodi je twoja volja, kakor v' nebefih tako na semlji; daj nam danſ našh vsakdanji kruh; in odpuſti nam naſhe dolgé, kakor tudi mi odpuſhamo svojim dolshnikam; in naſ*

*ne vpelji v' skufhnjavo ; temuzh naf  
odreshi od ludiga. Amen.*

*Koliko delov ima Ozhenash?*

Ozhenash ima en ogóvor in sedem proshinj.

*Ktere besede se imenujejo ogovor ?*

Ogovor se imenujejo te besede : Ozhe nash , kteri si v' nebesih.

*V' koga klizhemo s' temi besedami  
ogovora ?*

S' temi besedami ogòvora klizhemo v' Boga , ki je nash ozhe.

*Sakaj pravimo Bogu ozhe ?*

Sato , ker je ljudi po svoji podobi ustvaril , in dobrotlivo sa-nje skerbi.

*Sakaj pravimo Bogu nash ozhe ?*

Sato , ker nam je per svetim kerstu po svojim Duhu dodelil , de smo njegovi otrozi , njegovi erbi , in bratje med sabo.

*Sakaj pravimo : kteri si v' nebesih ?*

Sato , ker Bog , desiravno je pov sod prizhujozh , vender posebno v' nebesih prebiva , kjer se svojim isvoljenim od oblizhja do oblizhja kashe in vshivati daje.

*Kaj profimo v' pervi proshnji: Posvezeno bodi twoje imé?*

Profimo 1. De bi bil Bog od vših ljudi na semlji sposnan, in de bi bilo njegovo presveto imé povsod snano in zhesmeno. 2. De bi se greshniki k' Bogu spreobrnili in resnizhno spokorili. 3. De bi se boshjimu imenu nikoli nezhaft ne delala, ne s' krivovertvam in nejevero, ne s' bogoklestvam in nekeršanskim shivljenjem.

*Kaj profimo v' drugi proshnji: Pridi k' nam twoje kraljestvo?*

Profimo: 1. De bi Bog svojo zerkav in kraljestvo svoje gnade rashirjal in uterdoval, kraljestvo hudizha in greha pa rasdeval. 2. De bi nam Bog vero, upanje in ljubesin dodelil, in té zhednosti v' nas pomnoshil. 3. De bi nam po tem shivljenji nebesa dodelil.

*Kaj profimo v' tretji proshnji: Sgodi se twoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji?*

Profimo: 1. De bi nam Bog gna do dal, njegovo sveto voljo v' vših okolishinah na semlji tako na tanko

in voljno spolnovati, kakor jo angeli  
in svetniki v' nebesih spolnujejo. 2. De  
bi Bog vse od naf odvernili, kar je  
spolnovanju njegove svete volje na poti.  
*Kaj profimo v' zheterti proshnji: Daj  
nam dans nash vsakdanji kruh?*

Profimo: 1. De bi nam Bog vse  
dal, zhesar nam je k' okranjenju te-  
lesniga in dushniga shivljenja potreba.  
2. De bi Bog lakoto in draginjo, pa  
tudi greh, kteri vezhkrat take shtra-  
finge nanasha, dobrotlivo od naf od-  
vernili.

*Kaj profimo v' peti proshnji: Odpus-  
sti nam nashe dolge, kakor tudi  
mi odpusshamo svojim dolshnikam?*

Profimo, de bi nam Bog nashe  
grehe odpustil, ravno tako, kakor mi  
is serza vsim tistim radi odpustimo,  
ki so naf rasshalili.

*Kaj profimo v' shesti proshnji: In  
naf ne vpelji v' skushnjavo?*

Profimo, de bi nam Bog ne dal  
prevelikih skushnjav, in de bi nam  
ob zhasu skushnjawe svoje pomozhi ne

odtegnil, in ne perpuštil, de bi pod skušnjavo omagali.

*Kaj prošimo v' sedmi prošnji: Temuzh naš odreshi od hudiga?*

Prošimo: 1. De bi naš Bog posebno od greha reshil, in naš obvaroval veznih in zhasnih štrafeng greha. 2. De bi naš Bog tudi od zhasnih nadlog in teshav reshil, zhe niso k' nashimu svelizhanju. 3. De bi nam gnado dodelil, vse nadloge in teshave, ki nam jih poshilja, poterpeshlivo in stanovitno preterpeti.

*Kaj pomeni beseda: Amen.*

Beseda *Amen* pomeni, de vse to poterdimo, kar smo popred govorili.

*Kaj je angelovo zheshenje ali zheshenia si Marija?*

Angelovo zheshenje ali *zheshenia si Marija* je molitev, s' ktero posebno presveto devizo Marijo, mater boshjo, zhaštimo in na pomozh klizhemo, in se sravin vzhlovezhenja Šina boshjiga hvaleshno spomnimo.

*Kako se glasi: Zheshenia si Marija?*

Zheshenia si Marija, se tako glasi:

*Zhešhena si Marija, gnade polna,  
Gospod je ſ' taboj. Shegnana si med  
shenami, in shegnan je ſad twojiga  
teleſa, Jesuf. Sveti Marija mati  
boshja! prôſi ſa naſ greshnike, ſdaj  
in ob naſhi ſmertni uri. Amen.*

*Kdaj naſ zerkev poſebno opominja,  
de bi ſe vzhlovezhenja ſinú boshji-  
ga ſpomnili, in de bi mater bosh-  
jo zhaſtili?*

K' temu naſ poſebno takrat opo-  
minja, kadar ſjutrej, opoldne in sve-  
zhér k' molitvi svoni.

### III.

*Kaj ſe pravi kerſhansko ljubiti?*

Kerſhansko ljubiti ſe pravi: Bo-  
gá, ki je nar vikshi dobrota, ſavoli  
njega ſamiga, in bliſhniga ſavolj Bo-  
gá ljubiti, ſavolj Bogá vſe radovoljno  
ſtoriti, kar nam je ſapovedal.

*Sakaj moramo Bogá ſhe ljubiti?*

Tudi ſato moramo Bogá ljubiti,  
ker je proti nam neſkonzhno dobrotliv.

*Kako moramo Boga ljubiti?*

Bogá moramo ljubiti zhes vše, is všiga svojiga serzá, is vše svoje duſhe, is vše svoje pameti, in is vše svoje mozhi.

*Kaj se pravi Bóga zhes vše ljubiti?*

Bogá zhes vše ljubiti se pravi: Boga raji imeti, kakor vše stvari, in ga bolj zhislati ali obrajtati, kakor vše, kar nam samore prijetno in dopadljivo biti.

*Kdo je nash blishni?*

Nash blishni je však zhlovek, naj bo prijatel ali sovrashnik.

*Kaj se pravi blishniga ljubiti?*

Blishniga ljubiti se pravi, blichnimu dobro hoteti ali sheleti, mu vše to storiti, kar mu je dobro in k' pridu, vše to pa opustili, kar mu ni dobro in mu shkodova.

*Kaj se pravi blishniga savolj Boga ljubiti?*

Blishniga savolj Boga ljubiti se pravi, blishniga sato ljubiti ker je po boshji podobi ustvarjen, s' Jesufom

vo kervijo odreshen, in ker je Bog sapovedal blishniga ljubiti.

*S' kteriorimi besedami je Kristus sapoved blishnjiga ljubiti rasloshil?*

Kristus je sapoved blishnjiga ljubiti s' temi besedami rasloshil: Vse, kar koli hozhete, debivam ljudje storili, tudi vi njim storite. V tem je postava in preroki.

*Ali je keršanska ljubesin potrebna?*

Keršanska ljubesin je tako potrebna, de zhlovek, kteri se svoje pameti savé, bres ljubesni ne more vezhniga shivljenja dosezhi.

*Kako pokashemo ljubesin do Bogá in do blishniga?*

Ljubesin do Boga in do blishniga pokashemo s' spolovanjem deset boshjih sapoved.

*Ktere so desetere boshje sapovedi?*

Po poglavitim sapopadku so desetere boshje sapovedi té:

1. Vervaj v' eniga samiga Bogá.
2. Ne imenuj po nemarnim boshnjiga iména.
3. Posvezhuj prasnik.

4. Sposhtuj ozhēta in mater, de  
bos̄ dolgo shivel, in de ti bo dobro  
na semlji.

5. Ne ubijaj.

6. Ne preshestvaj.

7. Ne kradi.

8. Ne prizhaj po krivim soper svo-  
jiga blishniga.

9. Ne sheli svojiga blishnjiga shene.

10. Ne sheli svojiga blishniga blagá.

*Komu je bil dal Bog deset sapoved?*

Bog je dal deset sapoved Mojse-  
su na gori Šinaji sa Israelsko ljudstvo,  
ko je po is-hodu is Egipta v' pušha-  
vi bilo.

*Kako je bil dal Bog deset sapoved?*

Bog je bil dal deset sapoved na  
dveh kamnènih tablah sapisane s' gro-  
mam in trefkam, in to fizer 1. Ker  
je hotel, de bi bili terdi in svojoglavni  
Israelzi njegovo mogozhnoſt in velikost  
sposnali, in de bi bili bolj perpravni  
njegovo voljo spolnovati. 2. De bi bili  
vezhi zhaſt in pokorſhino do njegovih  
sapoved imeli. 3. De bi se bili pre-  
lomljevavzi njegovih sapoved bolj nje-

gove mogozhnoſt in sashuganih ſhtrafeng bali.

*Ali smo tudi mi dolshni defet boshjih sapoved ſpolnovati?*

Tudi mi smo dolshni defet boshjih sapoved ſpolnovati, 1. Ker fo islaga natorne poſtave, ktero je Bog v' naſhe ferza ſapisal. 2. Ker jih je Jeſus Kristuf sam poterdl, bolj na tanko rasloſhil, in nam ſpolnovati ſapovedal. *Kakofne dolshnosti imajo v' ſebi defetere boshje ſapovedi?*

Perve tri boshje ſapovedi imajo v' ſebi dolshnosti do Bogá, drugih ſedem ima pa v' ſebi dolshnosti do bliſhniga, in do ſamiga ſebe.

*Kje najdemo ob kratkim ſapopadek vſih defet boshjih ſapoved?*

Sapopadek vſih defet boshjih ſapoved najdemo ob kratkim ſkupej v' dveh ſapovedih od ljubesni, ki fo té: 1. Ljubi Gospoda ſvojiga Boga is vſiga ſvojiga ferza, is vſe ſvoje dushe, is vſe ſvoje pameti, in is vſe ſvoje možhi. 2. Ljubi ſvojiga bliſhniga kakor ſamiga ſebe.

*Kaj nam je v' pervi boshji sapovedi  
sapovedano?*

V' pervi boshji sapovedi nam je sapovedano: v' eniga Bogá verovati, va-nj upati, ga zhes vse ljubiti, mu nar vezhi pokorshino in hvaleshnost skasovati, in ga moliti.

*Kaj nam je v' pervi boshji sapovedi  
prepovedano?*

V' pervi boshji sapovedi so nam tí grehi prepovedani: 1. *Nejevera*, kadar kdo ne veruje v' praviga Boga, in ne verjame tega, kar nam je Bog rasodel. 2. *Malikovanje*, kadar kdo shivim ali neshivim stvarém, ali isresanim podobam boshje zheshenje skasuje. 3. *Krivoverstvo*, kadar kdo kako od Bogá rasodeto resnizo ali dolshnost svojoglavno savershe. 4. *Vedeshevanje*, kadar kdo misli in terdi, de samore is kakih ismisljenih snamenj kaj prihodnjiga povedati, kar se ne godí po nam snavih postavah natóre. 5. *Prasna véra*, kadar kdo kakim rezhém posébno mozh perpisuje, které nima-jo, ne po natori, ne po posebni boshji

naredbi. 6. *Vrashe ali zopernija*, kadar kdo misli, de samore ſ' pomozhjo hudobnih duhov kej posebniga storiti. 7. *Obupnost*, kader kdo misli, de mu Bog ne more ali pa nozhe vezh pomagati. 8. *Nesaupnost*, kadar kdo ne upa sadosti terdno, de mu bo Bog potrebne rezhi dal. 9. *Predersno saupanje v' boshjo miloſt*, kadar kdo misli, de mu bo she Bòg grehe odpustil, naj ſe spreoberne ali ne.

*Sakaj katolſki kristjani angele na pomožh klizhejo?*

Sato, ker so angeli ljudém sa varhe odložheni, ker ljudi ljubijo, sa njih svelizhanje ſkerbé, sa-nje profijo, in molitev ljudi Bogú darujejo.

*Sakaj katolſki kristjani svetnike na pomožh klizhejo?*

Sato, ker so svetniki prijatli boshji, ker ljudí ljubijo, in sa ljudí Bogá profijo.

*Sakaj katolſki kristjani podobe zhaſté?*

Sato, ker nam podobe kaj zhaslitliviga, postavim, boshjo perſhono, mater boshjo, ali kakiga angela ali

svetnika pred ozhi stavijo. Zhe ſhenje ni namenjeno podobi, ampak temu, kogar podoba pomeni.

*Sakaj katolshki kristjani trupla svetnikov zhaſte?*

Katolshki kristjani zhaſte trupla svetnikov: 1. Ker so svetniki v' njih ſvetó shiveli in Bogu flushili, ali pa ſhe zlo martro terpeli. 2. Ker je Bog po truplih svetnikov vezhkrat zhudeſhe delal, in ljudem mnoge dobrote ſkasoval. 3. Ker bo Bog te trupla po ſodnjim dnev'u v' nebesa vſel.

*Kaj nam je v' drugi boshji sapovedi sapovedano?*

V' drugi boshji sapovedi nam je sapovedano, boshje imé posvezhevati in zhaſtitivo isrekovati.

*Kako posvezhujemo boshje imé?*

Boshje imé posvezhujemo: 1. Zhe Bogá na ravnost pred vſim ſvetam sposnamo. 2. Zhe Bogá v' duſnih in teleſnih potrebah na pomozh klizhemmo. 3. Zhe per pravizhni perſegi Bo- ga na prizho poklizhemo, de ſe nam v' kaki rezhi verjame. 4. Zhe Bogú

storjene obljube svesto spolnimo. 5. Zhe besedo boshjo pridno in f' poboshnostjo posлушамо. 6. Zhe vse, kar pozhnemo, k' zheshenju in k' zhasti boshjiga imena storimo, ali Bogu дарујемо.

*Kaj nam je v' drugi boshji sapovedi prepovedano?*

V' drugi boshji sapovedi nam je prepovedano, boshjimu imenu nezhast delati.

*Kako se boshjimu imenu nezhast dela?*

Boshjimu imenu se nezhast dela:

1. S' vsakim greham.
2. Posebno s' bogokletstvam, kadar se od Bogá, od prave vére, in od svetnikov sanizhivo govori.
3. Kadar kdo bres potrebe, ali pa zlo po krivim perseshe.
4. Kadar kdo Bogu storjeno obljubo prelomi.
5. Kadar kdo boshje imé bres potrebe in bres zhasti isrekuje.
6. Kadar kdo boshjo besedo kasí ali napak obrazha.

*Kaj nam je v' tretji boshji sapovedi sapovedano?*

V' tretji boshji sapovedi nam je

sapovedano, v' nedeljo, ktera je she od aposteljskih zhafov k' spominu Kristusoviga vstajenja v' nash prasnik odlozhena, od dela preněhati in pozhivati, ter poboshne dela opravljati.

*Kaj nam je v' tretji boshji sapovedi prepovedano?*

V' tretji boshji sapovedi nam je prepovedano: 1. Vsako hlapzhevsko delo bres potrebe in bres praviga pervoljenja. 2. Vse druge opravila, ktere temu dnevnu ali nezhaft delajo, ali pa njegovo posvezhevanje odvrazhajo.

*Kaj je v' zhetereti boshji sapovedi sapovedano?*

V' zhetereti boshji sapovedi je posebno sapovedano, de naj otrozi svoje starfhe sposhtujejo, ljubijo, in jim strešshejo, de naj jim bodo v' vſim, kar ni soper boshje sapovedi, pokorni, naj jim v' dushnih in telesnih potrebah pomagajo, in naj na-nje molijo.

*Kaj je v' zhetereti boshji sapovedi prepovedano?*

V' zhetereti boshji sapovedi je otrokam prepovedano starfhem se soper

staviti, jih sovrashiti, sanizhevatí, safranovati, smerjati ali preklinjati, jih v' potrebah sapustiti, ali pa jím skhodovati.  
*Ali sadéva zheterta boshja sapoved samó otroke in starshe?*

Zheterta boshja sapoved ne sadeva samó otrok in starshev, ampak tudi vse podloshne, in vse njih duhovske in deshelske gospoške, tudi vse uzhenike, in vse tiste, ki so savolj starosti ali imenitnosti zhaſtí vredni.

*Kaj je v' peti boshji sapovedi sapovedano?*

V' peti boshji sapovedi je sapovedano: 1. Mir in edinost imeti s' vſimi ljudmi, tudi s' tistimi, ki so naš rasshalili. 2. Slehernimu dobre sglededajati. 3. Blishnimu duſhne in telefne dobrote ſkasovati.

*Kaj je v' peti boshji sapovedi prepovedano?*

V' peti boshji sapovedi je prepovedano, umoriti ali pa poſhkodovati koga drusiga ali pa ſamiga ſebe; tudi je prepovedano pohujſhanje, jesa, ſovrashtvo, in vſe rasshaljenje bliſhniga.

*Kaj je v' shesti boshji sapovedi sapovedano?*

V' shesti boshji sapovedi je sapovedano, se na dushi in na telesu zhi sto sadershati, in fizer tudi v' mislih, v' besedah, in v' obnafhanji; tudi je sapovedano vseh greshnih perloshnost se varovati.

*Kaj je v' shesti boshji sapovedi prepovedano?*

V' shesti boshji sapovedi so prepovedane vse nezhiste dela, nezhisto obnafhanje, in nezhiste besede; rado voljno dopadenje in pervaljenje per nezhistih mislih in sheljah, in vse, kar v' nezhistoft napeljuje.

*Kaj v' nezhistoft napeljuje?*

V' nezhistoft napeljuje: nizhemerna in nesframoshliva nosha, lenoba, nesmérnost v' jedi in pijazhi, preprijasno pezhanje s' pershonami drugiga spola, radoglednost ozhi, in branje nezhistih bukev.

*Kaj je v' sedmi boshji sapovedi sapovedano?*

V' sedmi boshji sapovedi je sapo-

vedano, vsakimu to pustiti, dati in opraviti, kar je njegoviga, ukradeno blago poverniti, in storjeno shkodo popraviti.

*Kaj je v' sedmi boshji sapovedi prepovedano?*

V' sedmi boshji sapovedi so prepovedani ti grehi: Tatvina, goljsija permeri in vagi, perdershanje ptujiga blagá in saflusheniga plazhila, odertija per posojevanje, in vse poshkodovanje blishniga na njegovim premoshenji in per njegovih pravizah.

*Kaj je v' osmi boshji sapovedi sapovedano?*

V' osmi boshji sapovedi je sapovedana resnizhnost, odkritoserzhnost v' govorjenji in djanji, poganjanje sadobro imé blishniga, in prekliz opravljanja ali obrekovanja.

*Kaj je v' osmi boshji sapovedi prepovedano?*

V' osmi boshji sapovedi je prepovedano, krivo prizhevanje, kriva toshba, vse lashí, tudi lashí is shale ali norzhije in v' fili, obrekovanje, oprav-

ljanje, krivo natolzovanje, predersna sodba, in podpihovanje.

*Kaj je v' dveh poslednjih sapovedih sapovedano?*

V' dveh poslednjih sapovedih je sapovedano, krotenje hudiga posheljenja, zhilstost serzá, in posebno, de ne smemo nobenih sheljá do tega imeti, kar ni nashiga.

*Kaj je v' dveh poslednjih sapovedih prepovedano?*

V' dvéh poslednjih sapovedih je prepovedano vše posheljenje tega, kar je drugih ljudi.

*Sakaj je Bog tudi nashe sheljé in našhe posheljenje postavi podvergel?*

Bog je tudi nashe sheljé in našhe posheljenje postavi povergel, ker nam je hotel pokasati: 1. De je on Gospod nashih serz. 2. De mu ni nizh skritiga od tega, kar se v' nashih serzih godí. 3. De je njegova postava veliko boljshi, kakor so vše zhloveshke postave, ktere nam le sunanje dela sapovedovati samorejo, pa ne obfeshejo tudi nashih snotranjih

misel. 4. De zhe hozhemo greh satreti, je treba ga prezej per isviru, kar je hudo posheljenje, sadushiti.

*Kaj se uzhimo is dveh poslednjih sapoved?*

Is dveh poslednjih sapoved se uzhimó, de kristjan sapovedanih dolshnost ne smé le sunanje spolnovati, temuzh de mora tudi snotrej voljo imeli, to je is vsega serza perpravljen biti, vse storiti, kar je sapovedano, in vse opustiti, kar je prepovedano.

\* \* \*

*Ali smo dolshni zerkvene sapovedi spolnovati?*

Dolshni smo zerkvene sapovedi spolnovati 1. sato, ker nam zheterta boshja sapoved dolshnost naloshi, duhovsko in deshelsko gosposko ubogati; 2. sato, ker je Kristuf v' evangelii naravnost sapovedal zerkve poslushhati.

*Ktere so zerkvene sapovedi, ki nam jih je posebno treba vediti in spolnovati?*

Zerkvene sapovedi, ki nam jih je posebno treba vediti in spolnovati, so té:

1. Posvezhúj sapovedane prasnike.  
2. Bodi ob nedeljah in sapovedanih prasnikih s' spodobno poboshnostjo per sveti masni.

3. Posti se sapovedane postne dni, namrežh štiridesetdanski post, kvaterne poste, in druge sapovedane postne dni: sdershi se tudi ob petkih in sabotah mesnih jedí.

4. Spovej se svojih grehov postavljenimu spovedniku vsaj enkrat v' letu, in o velikanozbnim zhasu prejmi sveto reshnje telo.

5. Ne obhajaj shenitve o prepovedanih zhasih.

*Kaj nam zerkev v' pervi sapovedi sapoveduje?*

Zerkev nam v' pervi sapovedi sapoveduje prasnike ravno tako prasnovati, kakor nedelje, torej tudi o prasnikih pozhivati, ne delati, temuzh Bogu prijetne dela opravljati.

*Sakaj je zerkev prasnike postavila in prasnovati sapovedala?*

Nekaj prasnikov je zerkev postavila k' spominu velikih resniz nashe

svete vere, in k' spominu posebno imenitnih pergodeb Jesušoviga shivljenja, in ti se *Gospodovi prasniki* imenujejo; nekaj pa k' zhaſti perſvete devize Marije in drugih svetnikov; in fizer sato, de bi se spomnili gnad, ki jih je Bog zhloveshkemu rodu sploh, ali pa svetnikam posebej dodelil, in de bi Boga sa-nje sahvalili, de bi sglede in zhednosti svetnikov posnemali, in de bi svetnike na pomozh klizali.

*Kaj zerkev v' pervi sapovedi prepoveduje?*

Zerkev prepoveduje o prasnikih vse tisto, kar je v' nedéljo prepovedano; namrežh, 1. Vše hlapzhevske dela bres potrebe in praviga pervoljenja. 2. Take opravila in rasveseljevanja, ktere temu dnevu ali nezhaſt delajo, ali pa njegovo posvezhevanje opovérajo ali sadershujejo.

*Kaj je v' drugi zerkveni sapovedi sapovedano?*

V' drugi zerkveni sapovedi je sapovedano, ob nedeljah in sapovedanih

prasnikih per zeli sveti maschi s' poboshnostjo biti.

*Kaj je treba storiti, de bi nedelje in prasnike po namenu zerkve posvezhevali?*

De bi nedelje in prasnike po namenu zerkve posvezhevali, ni sadosti le per sveti maschi biti, temuzh je treba tudi pridigo pasno poslухати, sakramente svete pokore in svetiga reshnjiga telefa prejemati, duhovne bukve brati, per popoldanski boshji slushbi biti, in druge dobre dela opravljati.

*Kaj je v' drugi zerkveni sapovedi prepovedano?*

V' drugi zerkveni sapovedi je sosebno prepovedana lenoba v' boshji slushbi ob nedeljah in prasnikih, kakor shna je: 1. Zhe kdo ni per zeli sveti maschi, ali pa ni per nji s' poboshnostjo, ali pa zhe je le malokdej per pridigi. 2. Zhe kdo zhaf sapovedane boshje slushbe s' jedjo, pijazho, igro, in drugim rasveseljevanjem potrati, ktero od boshje slushbe odvrazha.

*Kaj je sveta masha?*

Šveta masha je nekervava daritev noviga testimenta, vedni spomin kervave daritve, ktero je Jesus Kristus na krishi opravil.

*Sakaj se sveti mashi daritev pravi?*

Sato, ker se per nji Bogú vfigamogozhnimu telo in kri Jezusa Kristusa na altarji v' dar opravlja.

*Sakaj se sveti mashi nekervava daritev pravi?*

Sato, ker se per nji ne preliva Jezurova kri, kakor se je na krishi sgodilo.

*Kakoshen raslozhek je med daritvijo Jezusa Kristusa na kriski, in med daritvijo svete mashe?*

Šveta masha je ravno tista daritev, ktero je Jesus Kristus na krishi opravil, samo v' vishi darovanja je raslozhek; na krishi je Jesus Kristus svojo kri prelil, per sveti mashi je pa vezh ne preliva.

*Kdaj je Jesus Kristus daritev svete mashe postavil?*

Jesuf Kristus je daritev svete mashe per sadnji vezherji postavil. 1. Je

vsel kruh in kelh s' vinam. 2. Je oboje posvetil, in je rekel nad kruham: *To je moje telo, in nad kelham: To je kelh moje kervi.* 3. Je dal oboje prizhijozhim apostelnam savshiti. 4. Je sapovedal: To delajte k' mojimu spominu. *Sakaj je Jesus Kristus daritev svete mashe postavil?*

*Jesus Kristus je daritev svete mashe postavil:* 1. De je v' svoji zerkvi pravo in resnizhno daritev do konza svetá sapustil. 2. De je vedni spomin kervave daritve na krishi v' svoji zerkvi ohranil. 3. De nam je sosebno snamenje svoje neskonzhne ljubesni dal. *Kdo opravlja daritev svete mashe?*

Per sveti mashi se nevidno Jesus Kristus sam daruje sa nas svojimu nebeshkemu Ozhetu, vidno pa mashtnik to daritev opravlja.

*Kako opravlja mashtnik daritev svete mashe?*

Mashtnik opravlja daritev svete mashe, ker ravno to storí, kar je Jesus Kristus per sadnji vezherji storil: 1. Vsame kruh in kelh s' vinam. 2. Oboje

posvetí in isrezhe besede Kristusove, s' kterimi se kruh in vino v' telo in kri Jezusa Kristusa spremeni. 3. On sam savshije telo in kri Jezusa Kristusa, in da oboje v' podobi kruha tudi drugim vernim, kteri k' obhajilu gredó, savshiti.  
*Sakaj opravlja mashnik daritev svete mashe?*

Mashnik opravlja daritev svete mashe: 1. De sposná nar vishi gospodstvo boshje in nar vezhi oblast, ktero Bog zhes vše stvari íma. 2. De se Bogú sa vše prejete dobrote sahvali. 3. De sadobi od Boga odpuschanje grehov. 4. De sprosi od Bogá vših tistih gnad, kterih potrebujemo.

*Komí se daritev svete mashe daruje?*

Daritev svete mashe se daruje in se smé darovati le samimu Bogu. Opravljja se sizer tudi k' zhasti in spominu svetnikov, pa takrat mashnik ne daruje svetnikam, ampak le Bogu samimu.  
*Sakaj se opravlja daritev svete mashe svetnikam na zhašt?*

Daritev svete mashe se opravlja svetnikam na zhašt: 1. De Boga sa tiste

gnade sahvalimo, ki jih je svetnikam skasal. 2. De svetnike na pomozh kli-zhemo, in jih profimo, de bi svojo proshnjo s' nasho molitvijo sklenili. 3. De se sravin tega njih lepih zhednosti spom-nimo, in se spodbadamо jih posnemati.  
*Sa koga se daritev svete mashe daruje?*

Daritev svete mashe se daruje sa shive in mertve.

*Kako moramo per sveti mashi biti?*

Per zeli sveti mashi moramo biti, nobeniga njenih imenitnihih delov ne smemo po nemarnim samuditi: pa ni sadosti, de bi bili le prizhijozhi, kadar se sveta masha bere, ampak moramo tudi. 1. pasno, 2. poboshno, 3. zhaftljivo per nji biti.

*Kaj se pravi per sveti mashi pasno in poboshno biti?*

Pasno per sveti mashi biti se pravi, nobeniga radovoljniga rastresenja ne imeti, v' dele svete mashe pasiti, in svoje misli per Bogu imeti. Poboshno per sveti mashi biti se pravi, Boga v' ponishnosti moliti, ga sa prejete do-brote sahvaliti, ga novih gnad profiti,

svoje grehe obshalovati, in terdin sklep poboljšanja storiti.

*Kaj se pravi per sveti maschi zhaſtljivo biti?*

Zhaſtljivo per sveti maschi biti se prayi, se lepo per nji sadershati, se ne radovedno osirati, in nizh nespodobniga ne pozheti.

*Kteri so nar imenitnishi deli svete mashe?*

Nar imenitnishi deli svete mashe so: evangeli, darovanje, povsdigovanje, in obhajilo.

*Kaj moramo per vsakim teh ſhtirih delov posebno storiti?*

Per evangelii se moramo spomniti, de je dolshnost evangelske nauke snati, jih pred vſim svetam terditi, se sa-nje poganjati, in po njih shiveti. — Per darovanji moramo svojo misel s' mashnikovo mislico skleniti, in se Bogu darovati. — Per povsdigovanji moramo Jezusa Kristusa pod podobami kruha in vina moliti, in kadar se na perfi terkamo, sposnati, do so nashi grehi Jesuſove smerti krivi. To

rej moramo svoje grehe obshalovati, ter vero, upanje in ljubesin obudititi. — Per masnikovim obhajilu, zhe sami k' obhajilu ne gremo, moramo to vsej v' duhu storiti, to je, moramo shelje imeti sveto resnje telo vredno prejeti. *Kaj gré she sravin svete mashe k' dopoldanski boshji slushbi?*

Tudi pridiga, ali poslushanje boshje besede, gre she k' ozhitni dopoldanski boshji slushbi.

*Sakaj smo dolshni pridige poslushati?*

Pridige smo dolshni poslushati:  
1. Ker se v' pridigah boshja beseda osnanuje in rasлага. 2. Ker je le malo ljudi, kterim so resnje keršanske vere prav in do zhifstiga snane. 3. Ker zhlovec sopet lohka posabi, kar je she vedel, in spolnovanje svojih dolshnosti lohka opusti, zhe ni na svoje dolshnosti vezhkrat opomnjen. 4. Ker je bila pridiga she perve zhase keršanstva s' sveto maslo sklenjena, in se je k' pervimu poglavitnemu delu svete mashe shtela.

*Kaj mora tisti storiti, kteri kozhe,  
de bi mu bile pridige k' pridu?*

Hdor hozhe, de bi mu bile pridige k' pridu, mora: 1. Bres rastresenja in prav samerkljivo poslushhati. 2. Kar pridigar govorí, mora na-se obrazhati, in ne na druge ljudí. 3. Mora resnizhno voljo imeti, in si persadevati, nauke pridigarja na tanko spolniti.

*Kaj je v' tretji zerkveni sapovedi sapovedano?*

V' tretji zerkveni sapovedi je sapovedano, o petkih in sabotah se mesnih jedí sdershati, druge sapovedane poštne dni si pa sravin tega she tudi kaj pertergati, kar se sgodí, zhe se taki dan le enkrat do fitiga najémo.

*Kaj je v' zheterti zerkveni sapovedi sapovedano?*

V' zheterti zerkveni sapovedi je sapovedana spoved vsako leto, in tudi sveto obhajilo o velikanozhnim zhasu.

*Kaj je v' peti zerkveni sapovedi sapovedano?*

V' peti zerkveni sapovedi je sapovedano, de ne smemo od perve ad-

ventne nedelje do prasnika svetih tréh kraljev, in od pepelnizhne frede do perve nedelje po veliki nozhi, shenitve obhajati.

#### IV.

*Kaj je sakrament?*

Sakrament je vidno snamenje nevidne gnade boshje, od Jezusa Kristusa k' nashimu posvezhenju postavljen.

*Kako naš sveti sakramenti posvezhujejo?*

Sveti sakramenti naš posvezhujejo, ker nam eni navadno posvezhujo zho gnado boshjo in opravizhenje dodelé, eni pa to gnado v' naš pomnóshijo.

*Per kterih sakramentih se nam posvezhujo zha gnada boshja in opravizhenje navadno dodeli?*

To se sgodi per svetim kerstu in per sveti pokori, in sato se ta dva sveta sakramenta, *sakramenta mertvih* imenujeta, ker greshnika, ki je po duši mertev, k' vezhnemu shivljenju obu-

dita, in mu posvezhujozho gnado boshjo, ki je dušno šivljenje, is noviga dodelita.

*Kteri sakramenti posvezhujozho gnado boshjo v' naš pomnoshijo?*

Šveta birma, sveto reshnje telo, sveto poslednje olje, sveto mašnikovo posvezhevanje, in sveti sakon v' naš posvezhujozho gnado boshjo pomnoshijo, in sato se ti sveti sakramenti, *sakramenti šivilih imenujejo*, ker morajo tisti, ki jih prejmejo, posvezhujozho gnado boshjo, ali duhovno šivljenje, she imeti.

*Od koga imajo sveti sakramenti svojo mozh?*

Šveti sakramenti imajo svojo mozh od svojiga sazhetnika Jezusa Kristusa.

*Koliko je švelih sakramentov in kleri so?*

Švetih sakramentov je sedem in so ti : 1. Sveti kerst. 2. Šveta birma. 3. Šveto reshnje telo. 4. Šveta pokora. 5. Šveto poslednje olje. 6. Šveto mašnikovo posvezhevanje. 7. Šveti sakon.

*Kaj je sveti kerst?*

Šveti kerst je pervi in nar potrebnishi sakrament, v' kterim je zhlovek s' vodo in s' boshjo besedo od isvirniga greha in ed vseh drugih grehov, zhe jih je kaj pred kerstom storil, ozhišen, in v' Kristusu kakor nova stvar prerojen in posvezhen.

*Sakaj se sveti kerst nar pervi sakrament imenuje?*

Šveti kerst se sato nar pervi sakrament imenuje, ker mora zhlovek pred keršen biti, predin samore kak drugi sveti sakrament prejeti.

*Sakaj se sveti kerst nar potrebnishi sakrament imenuje?*

Šveti kerst se sato nar potrebnishi sakrament imenuje, ker ne more nihzhe bres kersta svelizhan biti.

*Kaj nam dodeli sveti kerst?*

Šveti kerst nam dodeli: 1. Odpuščenje isvirniga greha, ter vseh drugih pred kerstom storjenih grehov, in vseh zhafnih in vezhnih shtrafing prihodnjega shivljenja. 2. Nascha dusha sadobi per

svetim kerſtu posvezhujozho gnado boshjo, po kteri smo opravizheni, in postanemo otrozi boshji ter erbi vezhni ga svelizhanja. 3. Tiſti, kteri sveti kerſt prejmejo, gredó v' kerſhansko zerkev, in postanejo njeni udje. 4. Šveti kerſt vtisne duſhi neisbrislivu sname nje, in sato se ta sakrament ne smé vezh ko enkrat veljavno in bres smert niga greha prejeti.

### *Kdo ſme kerſtit?*

V' fili ſme vſak kerſtit, ſizer imajo pa le ſhkofje in ſajmoſhtri pravizo kerſtiti; ſ' njih perpuſhenjem pa ſmejo tudi drugi maſhniki in diakoni kerſtiti.

### *Kaj mora tiſti storiti, kdor kerſhuje?*

Kdor kerſhuje, mora: 1. Misel imeti tako kerſtiti, kakor je Jefi Kri ſtuf ſapovedal. 2. Mora zhloveka, kte riga kerſhuje, ſ' pravo vodó obli ti. 3. Mora med oblianjem té besede isrezhi: *Jest te kerſtim v' imenu Ozheti, in Šina, in ſvetiga Duha.*

### *Kaj mora odrashen zhlovek storiti, kteri hozhe kerſhen biti.*

Odrashen zhlovek, kteri hozhe ker-

shen biti, mora: 1. Nar potrebnishi nauke svete vere vediti in verovati.  
2. Mora sheleti ud zerkve Jesuove biti  
3. Mora svoje grehe obshalovati. 4. Mora skleniti in obljuditi, do konza svojiga shivljenja po kerškansko shiveti.  
*Kdo nameſt otrók to obljudi?*

Botri in botre to nameſt otrók obljudijo.

*Ali je zhlovek dolshan obljubo svojih kerſtnih botrov ſpolniti?*

Dolshan je; in ſpodobi fe tudi kerſtno obljubo vezhkrat ponoviti, in fizer: 1. Kakor hitro k' pameti pride.  
2. Svoj rojſtni dan. 3. Pred ſveto birmo.  
4. Pred ſpovedjo in ſvetim obhajilam.  
*Kako fe kerſtna obljuba ponovi?*

Kerſtna obljuba fe tako ponoví:  
Verujem v' Boga Ozhetu, Šina in ſvetiga Duha. Verujem v' Jefuſa Kristuſa, edinorojeniga Šinú boshjiga, kteri je Bog in zhlovek skupej, in kteri je zhloveshki rod s' svojim terpljenjem in svojo Smertjo odreshil. Verujem vſe, kar je Bog rasodel, kar je Jefuſ Kristuſ uzhil, kar ſo aposteljni osna-

novali, in kar nam sveta katolshka zerkev, v' kteri hozhem shiveti in umreti, verovati sapoveduje. Odpovem se is vfiga serza budizhu, njegovimu napuhu, in vsim njegovim delam. Odpovem se tudi vsim greham in vsim sapeljivim naukam svetá. Terdno sklenem po kershansko shiveti. Bog me poterdi v' mojim sklepn s' svojo mogozhno gnado. Amen.

*Kakoshno dolshnost imajo botri in botre?*

Botri in botre imajo dolshnost, tiste, ki so jih per svetim kerstu dershali, v' kershanski veri dobro uzhití, posebno kadar nimajo vezh starshev, ali pa kadar so njih starshi sanikerni.



*Kdaj so bili aposteljni in uzenzi Jesufovi v' veri poterjeni?*

Aposteljni in uzenzi Jesufovi so bili Blinkushtni prasnik od svetiga Duha v' veri poterjeni.

*Per kterim sakramentu so tudi drugi kristjani she ob zhasu aposteljnov posebno poterjenje v' veri od svetiga Duha prejemali?*

Kristjani so she ob zhasu aposteljnov per sakramentu svete birme, posebno poterjenje v' veri od svetiga Duha prejemali. V' aposteljskim djanji (3, 14 - 17) se bere: „Ko so prisihali aposteljni, kteri so bili v' Jerusalemu, de je Šamarija sprejela besedo boshjo, so jim Petra in Janesa poslali. In sta prisihla, in sta sa-nje molila, de bi prejeli svetiga Duhá. Sakaj v' njih nobeniga she ni bil prisihel, ampak samo kersheni so bili v' imenu Gospoda Jezusa. Tedaj sta roke na-nje pokladala, in so prejeli svetiga Duhá.“

*Kdo je perve kristjane birmoval?*

Aposteljni so perve kristjane birmovali.

*Kdo ima dan danashnji oblast birmovati?*

Dan danashnji imajo skkofje to oblast, ker so pravi nastopniki aposteljnov.

### *Kako birmuje šhkof?*

Šhkof s' rasprostertimi rokami nad birmanzi moli, in profi, de bi sveti Duh k' njim pershel. Potem pomašhe vsaziga birmanza posebej s' sveto krismo na zhelu, poloshi roke na-nj, moli nad njim, in ga nekoliko na lize vdari v' snamenje, de mora po Jesušovi veri, zhe bi she toliko savoljo njetepeti mogel, stanovitno shiveti, in jo serzhno do smerti prizhati.

### *Kaj nam dodeli sveta birma?*

Sveta birma nam to dodeli: 1. Pommoshi v' naf posvezhujozho gnado boshjo, ki smo jo per svetim kerstu sadobili. 2. Naf she posebno v' veri pokrepzhá ali poterdi, de samoremo po nji stanovitno shiveti, in jo serzhno do smerti prizhati. 3. Vtisne duši neisbrislivo snamnje, in sato se veljaveno in bres greha ne sme vezh ko enkrat prejeti.

### *Kaj je sveta birma?*

Sveta birma je sakrament, v' ktem je kersheni zhlovek s' poklado rok, s' sveto krismo, in s' boshjo besedo od

svetiga Duhá v' gnadi poterjen, de svojo vero stanovitno sposná ali terdi, in po nji shiví.

*Ali se tudi k' sveti birmi botri jemljejo?*

Tudi k' sveti birmi se botri jemljejo, kteri imajo potem dolshnost, birmanze opominjati in napeljevati, de svojo vero stanovitno prizhajo in po nji shivé.

*Kakoshen mora zhlovek biti, kteri hozhe sveto birmo vredno prejeti?*

Kdor hozhe sveto birmo vredno prejeti, mora v' stanu gnade boshje, in zhe je odrashen, v' veri in posebno v' naukih od svete birme dobro poduzhen biti, tudi se mora s' molitvijo in s' drugimi dobrimi deli k' temu sakramentu perpravljati.

\* \* \*

*Kaj potrebuje zhlovek po sadobljenim odpuszenji grehov, de bi spet v' greh ne padel, in de bi v' dobrim rastel?*

Zhlovek potrebuje mozhi, ktera ga samore v' dobrim pokrepzhati.

*Kaj je bil savoljo tega Jezus svojim  
uzhenzam in vernim obljudil?*

Obljudil jim je bil, de jim bo  
svoje telo in svojo kri vshiti dal.

*Kdaj je Jezus to obljubo spolnil?*

To obljubo je Jezus per sadnji  
vezherji spolnil. Takrat je vsel kruh  
v' svoje presvete roke, ga je posvetil,  
je sahvalil nebeskiga Ozheta, je po-  
svezhen kruh raslomil, in ga je svo-  
jim aposteljnam podal, rekozh: „Vse-  
mite in jejte! to namrezh je moje te-  
lo, ktero bo sa vas v' smert dano.“ Po-  
tem je vsel kelh s' vinam, ga je po-  
svetil, in ga je tudi svojim apostelj-  
nam podal, rekozh: „Vsemite in pite  
is njega vsi! to namrezh je moja kri,  
kri nôve savése, ktera bo sa vas in  
sa njih veliko prelita v' odpusjenje  
grehov.“

*V' kaj je Jezus takrat kruh in vino  
spremenil?*

Jezus je takrat kruh in vino v'  
svojo shivo telo in v' svojo shivo kri  
spremenil. Samo podobe kruha in vina  
se niso spremenile.

*Kaj so podobe kruha in vina?*

Podobe kruha in vina so : vse to, kar je sunajniga, ali kar s' telefnimi pozhutki vidimo in obzhutimo.

*Komu je Jesus oblast dal, ravno storiti, kar je on per sadnji vezherji storil?*

Jesus je svojim aposteljnam in vsem njih nastopnikam to oblast dal, ker jim je rekel : „To storite k' mojimu spominu.“

*Kako so aposteljni in uzenzi to Jesusovo povelje spolnovali?*

Aposteljni in uzenzi so se po prihodu svetiga Duha vezhkrat s' vernimi k' boshji slushbi sbrali, so kruh in vino po Jesufovi vfigamogozhnosti v' njegovo telo in njegovo kri spremeniли, so to nebeshko jed sami savshili, in so jo tudi vernim savshiti dali, in so storili to v' hvaleshin spomin Jesusa Kristusa.

*Kdo ima dan danashnjii oblast kruh in vino v' Jesufovo telo in v' Jesufovo kri spreménjati?*

Dan danashnji imajo to boshjo

oblast šhkofje in mashniki, kteri so nastopniki aposteljnov in užhenzov. Oni sami savshivajo to nebeshko jed, in jo tudi vernim dele.

*Per kterim svetim opravilu se to spremenjenje sgodi?*

To spremenjenje se sgodi per sveti mashi, kadar namrežh mashnik per povsdigovanji nad kruham in vinam ti-te svete besede isrezhe, ktere je bil Jesus per sadnji vezherji nad njima isrekel.

*Kako imenujemo Jesušovo telo in Jesusovo kri v' podobah kruha in vina?*

Jesušovu telo in Jesusovo kri v' podobah kruha in vina imenujemo *sakrament svetiga reshnjiga telefa*.

*Kaj je tedaj sakrament svetiga reshnjiga telefa?*

Sakrament svetiga reshnjiga telefa je nar svetejšhi sakrament, je pravo telo in prava kri nashiga Gospoda Jezusa Kristusa v' podobah kruha in vina.

*Ali je v' podobi kruha samo telo Jesusovo, in v' podobi vina samo kri Jesusova?*

V' podobi kruha je shivo telo Je-

susovo, in torej tudi njegova kri in njegova dusha; v' podobi vina ni samo Jesušova kri, ampak je tudi njegovo telo in njegova dusha. V' vsaki podobi, in v' vsakim, tudi nar manjšim delu podobe, je tedaj zeli Jesuš Kristus prizhujozh, kakor Bog in zhlovek.

*Kaj se is tega uzhimo?*

Is tega se uzhimo: 1. De smo dolshni Jesusa Kristusa v' presvetim reshnjim telesu moliti. 2. De tišti, kteri sakrament svetiga reshnjiga telesa le v' eni podobi, ali tudi le en koszhik svete hostije savshije, zeliga Jesusa Kristusa prejme, in torej ne le njegoviga telesa, ampak tudi njegovo kri. 3. De Jesuš Kristus tako dolgo, dokler podobe niso spremenjene ali iszérane, pod njimi smirej prizhijozh ostane.  
*Sakaj je Jesuš sakrament svetiga reshnjiga telesa postavil?*

Jesuš je sakrament svetiga reshnjiga telesa postavil: 1. V' spomin svojiga terpljenja in svoje smerti. 2. De daje dusham vernih kristjanov shivesh sa vezhno shivljenje.

*Kako se pravi svetimu opravilu, per klerim sakrament svetiga reshnjiga telesa prjmemo?*

Temu svetimu opravilu se pravi *sveto obhajilo.*

*Ali smo dolshni sakrament svetiga reshnjiga telesa prejemati?*

Dolshni smo, ker je Jesus Kristus to sapovedal, in ker je ta sakrament k' temu postavil, de bi bil shivesh nashih dush sa vezhno shivljenje.

*Kdaj smo po sapovedi svete zerkve dolshni sakrament svetiga reshnjiga telesa prejeti?*

Po sapovedi zerkve smo dolshni sakrament svetiga reshnjiga telesa k' manjshimu enkrat v' letu, in sicer o velikonozhnim zhasu prejeti.

*Ali smo dolshni ta sveti sakrament she kteri drugi zhas prejeti?*

Dolshni smo ta sveti sakrament she tudi v' smertni nevarnosti prejeti, ker je popotniza k' vezhnemu svelizhanju. Tudi sheli zerkve, de bi verni ta sveti sakrament vezhkrat med letam prejemali, ker je duhni shivesh in poseb-

no dober perpomozhek k' svetimu shivljenju.

*Kaj sadobimo, zhe sveto reshnje telo po vrednim prejmemu?*

Zhe sveto reshnje telo po vrednim prejmemu, sadobimo veliko dobriga, in sicer: 1. Še s' Jesusam na tanko sklenemo in sedinimo. 2. Posvezhujozha gnada boshja se v' nas ohrani in pomnoshi. 3. Nascha dusha se k' dobrimu poshiví in pokrepzhá. 4. Mali grehi se nam odpuštē. 5. Hudo nagnjenje se v' nas pomanjsha. 6. Sadobimo sastavo vezhniga shivljenja.

*Kaj moramo storiti, zhe hozhemo sakrament svetiga reshnjiga telesa vredno prejeti?*

Zhe hozhemo sakrament svetiga reshnjiga telesa vredno prejeti, se moramo k' temu prav in skerbno perpraviti?

*Kolikino je perpravljanje k' svetimu obhajilu?*

Perpravljanje k' svetimu obhajilu je dvojno, perpravljanje dushe, in perpravljanje telesa.

*V' zhem obstoji perpravljanje dushe?*

Perpravljanje dushe obstoji v' zhi-  
stosti vesti in v' poboshnosti serzá.

*Kaj se pravi zhusto vest imeti?*

Zhusto vest imeti se pravi, bres-  
smertniga greha, to je, v' gnadi bosh-  
ji biti.

*Kaj se pravi poboshniga serzá biti?*

Poboshniga serzá biti se pravi:  
1. Vero, upanje, in ljubesin obuditi.  
2. Presveto reshnje telo moliti. 3. S'  
hvaleshnim serzam misliti v' terplje-  
nje in smert Jесusa Kristusa. 4. Po-  
nishnost in druge keršanske zhedno-  
sti, slasti pa ljubesin do blishniga,  
v' sebi vnemati.

*De bi s' poboshnim serzam k' sveti-  
mu obhajilu perstopili, kako se mo-  
ramo she poprejshnji vezhér per-  
pravljati?*

Poprejshnji vezhér se moramo s'  
molitvijo, s' premishljevanjem, in s'  
branjem svetih bukev k' svetimu ob-  
hajilu perpravljati, in tudi perpushe-  
nih kratkozhasnost se sdershati.

*V' zhem obſtoji perpravljanje telesa?*

Perpravljanje telesa obſtoji v' tem:

1. Moramo, rasun nevarne bolesni,  
od polnozhi tefhi biti. 2. Moramo v'  
zhedni in spodobni obleki in s' nar  
vezhi zhaſtjo k' boshji misi perſtopiti.

*Kaj moramo storiti, kader ſe pred  
ſvetim obhajilam ozhitna ſpoved  
moli?*

Takrat moramo na tihama ſhaloſt  
nad svojimi grehi in gorezhe sheljé  
do Kristuſa v' ſehi obuditi.

*Kaj moramo storiti, kader maſhnik  
ſveto hoſtijo kaſhe?*

Kader maſhnik ſveto hoſtijo kaſhe,  
jo morámo ponishno moliti, in  
na perſi terkati rekozh: Gospod, ni  
ſim vredin, de gresh pod mojo ſtre  
ho, temuzh rezi le s' beſedo, in moja  
duſha bo osdravljenā.

*Kako moramo ſveto hoſtijo prejeti?*

Spodobno moramo uſta odpreti,  
jesik na ſpodnji ſhnabel poloſhitи, pred  
ſe bukvize ali pa bel pert, zhe je per  
rokah, podſtaviti, in ſveto hoſtijo po  
niſhno prejeti in ſavſhitи, ter je ne

svezhit ali pa v' ustih perdershevati  
Zhe se sveta hostija ust prime, je ne  
smemo s' perstam, ampak le s' jesikam  
odpravljati.

*Kaj moramo po svetim obhajila storiti?*

Po svetim obhajilu moramo: 1. Jezusa Kristusa sahvaliti sa tolikoshno dobroto, de se je ponishal k' nam priti. 2. Ga ponishno moliti. 3. Mu oblubit, de bomo svoje shivljenje po njegovim uku in sgledu vedno ravnali. 4. Ga profiti, de bi s' svojo gnado vedno v' nas ostal. 5. Vero, upanje, in ljubesin obudit. 6. Mu vse dufhne in telesne potrebe potoshiti.

\* \* \*

*Komu je dal Jezus oblast grehe odpushati?*

Jezus je svojim aposteljnam in vsim njih nastopnikam oblast dal grehe odpushati, ker jim je reklo: „Kakor je Ozhe mene poslal, tudi jest vas poshljem. — Prejmite svetiga Duha; ktem bote grehe odpuстиli, so jim od-

pusheni, in kterim jih bote sadersha-  
li, so jim sadershani.“

*Kteri sakrament je Jesus sato posta-  
vil, de samorejo tisti, ki po svetim  
kerstu kak smertin greh store, so-  
pet odpushenje sadobiti?*

Jesus je sato sakrament svete po-  
kore postavil.

*Kaj je sakrament svete pokore?*

Sakrament svete pokore je sakra-  
ment, v' kterim v' to postavljen mash-  
nik na boshjim mestu greshniku vse  
po kerstu storjene grehe odpusti, zhe  
se jih sgrevano in do zhistiga spové,  
in tudi resnizhno voljo ima se po-  
boljshati in pravo pokoro delati.

*Kaj sadobimo v' tem sakramentu?*

V' tem sakramentu sadobimo : 1. Od-  
pushenje grehov. 2. Odpuschenje vezhne  
shtrafenge. 3. Gnado boshjo. 4. Mir vesti.

*Kaj se pravi resnizhno pokoro storiti?*

Resnizhno pokoro storiti se pravi:  
k' Bogu se verniti, od kteriga smo se  
s' greham odvernili, svoje grehe stu-  
diti, se jih resnizhno kesati, se jih  
spovedati, in sa-nje sadostiti.

*Kterih pet rezhi' je potrebnih k' sakramantu svete pokore?*

K' sakramantu svete pokore je teh pet rezhi' potrebnih: 1. Isprashavanje vesti. 2. Grevenga. 3. Terdni sklep. 4. Spoved. 5. Sadostenje.

*Kaj se pravi vest isprashevati?*

Vest isprashevati se pravi premisiliti, kaj smo greshili od svoje sadnje spovedi, ali pa od tistiga zhaza, kar smo sazheli greh sposnavati.

*Kaj moramo per isprashevanje vesti nar popred storiti?*

Per isprashevanje vesti moramo nar popred svetiga Duha na pomozh poklizati, de bi nas rasvetlil, in nam sposnati dal, kaj in v' zhém smo greshili.

*Kaj moramo per isprashevanje vesti premishljevati?*

Per isprashevanje vesti moramo sploh premishljevati, ali smo greshili s' mislimi, s' sheljami, s' besedami, ali pa zlo v' djanji. Sravin se moramo tudi spomniti sorte in shtevila smertnih grehov, in okolishin, ktere greh nekoliko vezhi storé, ali ga pa spremené.

*Kaj moramo she posebno premisliti?*

Posebno moramo she premisliti:

1. Ali smo greshili soper deset boshjih, ali pa soper pet zerkvenih sapolved.
2. Ali smo kriví eniga ali vezh lastnih ali pa tudi ptujih grehov.
3. Ali smo dela usmiljenja blishnimu skasovati, ali pa kej drugiga dobriga storiti opustili.
4. Ali smo dolshnosti svojiga stanú spolnili ali ne.

*Kaj je treba pomisliti, kader se zhes greshne misli in shelje isprashujemo?*

Per isprashevanji greshnih misel je treba pomisliti, ali smo imeli nad njimi radovoljno dopadajenje ali ne; in per sheljah, ali smo va-nje dovolili ali ne, desiravno se djanje ni sgodilo.

*Kako se samoremo per isprashevanji vesti shtevila grehov spomniti?*

Per isprashevanji vesti se samorem shtevila grehov spomniti, ako premislimo, zhe smo greh vsak dan, vsak teden, ali vsak mesec storili, ali pa kolikokrat v' dnevnu, v' tednu, in v' meszu.

*Ali si je treba per isprashewanji vesti veliko persadevati?*

Per isprashewanji vesti si je treba toliko persadevati, kakor per ktem drugim imenitnim opravilu; posebno morajo to tisti storiti, kteri so se she vezhkrat sanikerno spovedovali, ali pa svojo vest malokdej isprashujejo.

*Kolikokrat je treba vest isprashevati?*

Prav dobro je, vsak dan vest isprashevati, posebno svezher, predinspat gremo.

*Sakaj je sanikernost per isprashewanji vesti velik greh?*

Sanikernost per isprashewanji vesti je sato velik greh, ker se lahko sgodí, de se greshnik savoljo nje kažiga smertniga greha ne domisli. To se sgodí posebno per takih ljudeh, ki velikokrat greshé, pa se malokdej spovedujejo.

*Kaj je grevenga?*

Grevenga je stud nad graham, ker je greh nar vezhi hudo, in snotranja shalost savolj rasshaljenja Boshjiga, sklenjena s' terdnim sklepam, Boga ne vezh rasshaliti.

*Kakofhna mora grevenga biti?*

Grevenga mora biti: 1. Notranja.  
2. Zhesnatoria. 3. Zhes vse velika.  
4. Šploshna ali nad všimi grehi.

*Kdaj je grevenga notranja?*

Grevenga je notranja, kader ni  
le v' ustih, ampak tudi v' serzu, to  
je, kader greshnik ne govorí le s' be-  
sedami, de se kesá, ampak mu je ref-  
shal, de je greshil.

*Kdaj je grevenga zhesnatoria?*

Grevenga je zhesnatoria, kader  
je greshnik skos gnado svetiga Duha  
in od zhesnatornih nagibov k' greven-  
gi nagnjen, postavim, ker je s' gre-  
ham Boga rásshalil, ker je nebesa sgu-  
bil in pekel saflushil.

*Kdaj je grevenga sgol natorna?*

Grevenga je sgol natorna, kader  
greshnik is samih natornih nagibov  
greh obshaluje in studi, postavim, ker  
je v' zhafno nesrezho, ali v' framoto,  
ali pa v' shkodo pershel. Savolj te  
grevenge ne samore greshnik odpu-  
shenja per Bogu sadobiti.

*Kdaj je grevenga zhes vse velika?*

Grevenga je zhes vse velika, kader greshnika bolj greva, de je Boga rasshalil, kakor ko bi bil vse na svetu sgubil.

*Kdaj je grevenga sploshna ali nad vsemi grehi?*

Grevenga je sploshna ali nad vsemi grehi, kader obseshe vse grehe bres isjemka, ali kader greshnika vse storjeni grehi grevajo.

*Kolikina je zhesnatorna grevenga?*

Zhesnatorna grevenga je dvojna: popolnama in nepopolnama.

*Kaj je popolnama grevenga?*

Popolnama grevenga je zhesnatorna shalost in zhesnatorin stud nad graham, ker smo Boga, nar vezhi dobroto, ki ga zhes vse ljubimo, rasshalili. Sravin pa moramo tudi terdin sklep storiti, Boga ne vezh rasshaliti.

*Kako se popolnama grevenga obudi?*

Popolnama grevenga se tako obudi: O moj Bog! vse moji storjeni grehi so mi is serza shal, ker sim s' njimi tebe, svojiga preljubesniviga Bogá, ne-

skonzhno svetost in dobroto, ki te is  
ferza ljubim, rasshalil. Terdno skle-  
nem s' twojo gnado svoje shivljenje po-  
holjshati, in raji vse, she zlo smert,  
preterpeti, kakor tebe svojiga Boga,  
neskonzhno svetost in dobroto, she kdej  
s' kakim greham rasshaliti. Daj mi  
gnado, ta svoj sklep spolniti! Tega te  
prosim po neskonzhnim saflushenji two-  
jiga boshjiga Šina, nashiga Gospoda  
in Svelizharja Jezusa Kristusa.

*Kaj moramo storiti, zhe hozhemo po-  
polnama grevengo obuditi?*

Zhe hozhemo popolnama greven-  
go obuditi, moramo: 1. Boga profiti,  
de bi nam k' temu svojo gnado dal.  
2. Dobro premisliti, kdo de je tisti,  
ki smo ga rasshalili. 3. Še v' obudo-  
vanji grevence vezhkrat vaditi.

*Kdaj je zhovek dolshan popolnama  
grevengo obuditi?*

Zhlovek je dolshan popolnama gre-  
vengo obuditi: 1. Kader mu je treba kak  
sveti sakrament prejeti, pa ni v' stanu  
gnade hoshje, in nima perloshnosti se  
spovedati, 2. Kolikorkrat je v' smertni

nevarnosti. 3. Prav dobro je popolna-  
ma grevengo vsak dan obuditi, po-  
sebno svezher, predin spat gremo.

*Kaj popolnama grevenga greshniku  
sadobi?*

Popolnama grevenga sadobi gresh-  
niku odpuschenje vseh grehov, zhe gresh-  
nik nima perloshnosti, pa ima vender  
resnizhno voljo, kakor hitro bo mo-  
gozhe, se spovedati.

*Kaj je nepopolnama grevenga?*

Nepopolnama grevenga je zhes-  
notorna shalost, in zhesnatorin stud  
nad graham, ker je greh sam na sebi  
ostudin, in ker smo s' graham nebe-  
sa sgubili in pekel saflushili. Sravin  
pa moramo tudi terdin sklep storiti,  
Boga ne vezh rasshaliti.

*Kaj mora greshnik, kteri nepopolna-  
ma grevengo obudi, she dalje storiti?*

Greshnik, kteri nepopolnama grev-  
engo obudi, mora po saflushenji Je-  
susa Kristusa odpuschenje grehov upa-  
ti, in Boga, sazhetnika vse pravize ter  
opravizhenja greshnikov, ljubiti sazheti.

*Kaj je terdni sklep?*

Terdni sklep je resnizhna volja svoje shivljenje poboljšhati in ne vezh greshiti.

*Kaj mora tisti skleniti, kdor ima resnizhno voljo se poboljšhati?*

Kdor ima resnizhno voljo se poboljšhati, mora skleniti: 1. Vsih grehov in blishnih perloshnost ter nevarnosti, ki v' greh napeljujejo, se varovati. 2. Vsimu nagnjenju k' grehu se vstavljati, in se vsih k' ohranjenju gande potrebnih perpomozhkov poslushiti. 3. Ptuje blago poverniti, in pohujšanje, ki se je s' greham napravilo, ter škodo, ki se je blishnimu na njegovi zhasti, na njegovim premoshenji, ali kako drugazhi sgodila, popraviti. 4. Vsim sovrashnikam in rasshalnikam is ferza odpustiti. 5. Vse dolshnosti svojiga stanu na tanko spolniti.

*Kaj mora storiti greshnik, zhe hozhe imeti resnizhno voljo se poboljšhati?*

Zhe hozhe imeti greshnik resnizhno voljo se poboljšhati, mora: 1. Boga profiti, de bi mu k' temu svojo

gnado dal. 2. Vezhkrat premisliti, de je gnada boshja veliko vezhi vrednosti, kakor vse zhasne dobrote, in de je greh vezhi hudo, kakor vse zhasne nesrezhe.

*Kaj je spoved?*

Spoved je sgrevana obtoshba, s' ktero greshnik mashniku, ki je v' to postavljen ali pooblaščen, vse svoje storjene grehe pové, de bi od njega odveso sadobil.

*Kakosha mora spoved biti?*

Spoved mora biti: 1. Ponishna; 2. Zhista; 3. Na tanko, po resnizi, in bres svijazhin.

*Kdaj je spoved ponishna?*

Spoved je ponishna, kader se greshnik s' pravo grevengo in s' resnizhnim sposnanjem svoje nevrednosti spovedniku obtoshi, vse nepotrebne isgovore opusti in se spovednikovi sodbi popolnima podvershe.

*Kdaj je spoved zhista?*

Spoved je zhista, kader se greshnik vseh svojih she ne spovedanih grehov spovedniku obtoshi, kakor se jih

je per ſkerbnim isprafhevenji svoje veſti ſpomnil.

*Kdaj je ſpoved na tanko, po reſnizi, in bres svijazhin?*

Spoved je na tanko, po reſnizi, in bres svijazhin: 1. Kader greshnik tako dobro ſtevilo vſih ſmertnih grehov, bres de bi kteriga samolzhal, kakor tudi okolishine, ktere greh vezhi storé, ali pa ga zlo v' drugazhniga ſpremené, po pravizi pové. Vender pa zhloveka, s' ktem je greshil, ne ſme nikoli imenovati, in nizh ne povedati, kar bi poshtenju blishniga ſhkovalo. 2. Kader to, kar je per njegovih grehov gotoviga, pové, de je gotovo; zhesar ne vé prav, pa tudi pové, de ne ve prav.

*Ali velja ſpoved, zhe greshnik per nji kak ſmertin greh is strahu ali pa is framoshlivosti samolzhí?*

Zhe greshnik per ſpovedi is strahu ali pa is framoshlivosti kak ſmertin greh samolzhí, njegova ſpoved nizh ne velja, ampak tak greshnik stori ſhe zlo nov ſmertin greh, s' ktem sa-

kramentu svete pokore veliko nezhaft dela.

*Kaj mora greshnik storiti, kteri je per spovedi kak smertin greh nalash ali pa is pregreshne sanikernosti samolzhali?*

Greshnik kteri je per spovedi kak smertin greh nalash ali pa is pregreshne sanikernosti samolzhali, bi ne storil prav, zhe bi se potem le samolzhaniga greha spovedal, temuzh se mora tudi obtoshiti: 1. Per koliko spovedih je ta gréh samolzhali. 2. Mora vše spovedi, které je po samolzhanim grehu opravil, in per kterih se je smertníh grehev obtoshil, popolnima ponoviti, kakor tudi tišto spoved, per kterí je bil greh samolzhali, zhe se je bil per nji kakih smertníh grehov obtoshil. 3. Še mora spovedati, ali je, in kolikokrat je v' takim pregreshnim stanu sakrament svetiga reshnjiga telefa prejel, in zhe se je to tudi o velikanozhnim zhafu sgodilo. 4. Mora povedati, zhe je v' tem pregreshnim

stanu tudi kake druge svete sakramente prejemal.

*Kaj mora greshnik storiti, kteri se kakiga smertniga greha po nevedama ali pa is posablivosti ni spovedal?*

Tak greshnik se mora nespovedaniga greha per pervi spovedi obtoshi ti, zhe ne more tega prezej po storjeni spovedi, in she pred svetim obhajilam storiti.

*Ali se nam je treba per spovedi framovati ali bati?*

Per spovedi se nam ni treba framovati ali bati, in sizer: 1. Ker se nismo framovali, pred Bogom, ki vse vidi, greshiti, in ker se nismo bali od njega vezhno pogubljeni biti. 2. Ker je boljshi svoje grehe skrivej spovedniku povedati, kakor v' grehih nepokojno shiveti, nesrezhno umréti, in sodnji dan savoljo tega pred všim svetam v' framoto priti. 3. Ker tudi spovednik sa svoje slabosti vé, in savoljo tega s' greshnikam usmiljenje imeti mora. 4. Ker je spovedník pod smert-

nim greham in pod ojstrimi zhafnimi in vezhnimi shtrafengami molzhati dolshan.

*Ali smo dolshni se tudi malih grehov spovedovati?*

Nismo sizer dolshni se tudi malih grehov spovedovati, vender je pa to prav dobro, de se jih tudi spovedujemo, in sizer: 1. Ker ne vemo vselej prav dobro kteri grehi so majhini in kteri veliki. 2. Ker so tudi mali grehi boshje rasshaljenje in v' nas gnado boshjo pomanjshajo, desiravno je nam popolnima ne odvsamejo. 3. Ker hi kmalo v' smertne grehe padli, zhe bi se malih ne varovali.

*Ali smo se dolshni vezhkrat spovedovati?*

Dolshni smo se vezhkrat spovedovati: 1. Ker vezhkrat greshimo, in ker je nevarno, spravo s' Bogam odlašati. 2. Ker nas pogostne spovedi navarnost in perloshnost greha obvarujejo, in dusho v' gnadi pokrepzha-jo. 3. Ker pogostne spovedi zhifnost in

obzhutlivost vestí slo pomnoshijo ali povékshajo.

*V' kteri starosti so otrozi dolshni se spovedovati sazheti?*

Otrozi so dolshni se spovedovati sazheti, kader k' pameti pridejo, in samorejo dobro od hudiga raslozhiti.  
*Kako mora greshnik per spovedi govoriti?*

Greshnik mora per spovedi 1. vselej raslozhno, in kar je mogozhe s' poshtenimi besedami govoriti; 2. mora tako govoriti, de ga le spovednik lahko slishi, ne pa tudi okoli stojezhi.  
*Kaj mora storiti greshnik, predin se sazhne svojih grehov spovedovati?*

Predin se greshnik sazhne svojih grehov spovedovati, mora poklekniti, sveti krish storiti, in spovedniku rezhi:  
*Prosim, duhovni ozhe, sa sveti shegen, de bi se mogel svojih grehov prav in zhisto spovedati.* Potem mora ozhitno spoved moliti in rezhi:  
*Jest ubogi greshnik, se spovém Bogù vsigamogozhnemu, Marii materi boshji, vsim ljubim svetnikam, in njim na-*

*mestniku boshjimu, de sim po svoji sadnji spovedi, ki sim jo opravil (pred toliko in toliko zhasam), velikokrat in obilno greshil s' mislimi, s' besedami, in s' djanjem; posebno pa se obtoshim, de sim (sdaj mora svoje grehe povedati).*

*Kako se spoved sklene?*

*Spoved se sklene s' temi besedami: Ti in vsi moji drugi meni snani ali nesnani grehi, ki sim jih ali sam storil, ali pa urshoh bil, de so jih drugi storili, so mi is serza shal, ker sim s' njimi Boga, neskonzhno svetost in dobroto, rasshalil. Terdno sklenem nizh vezh ne greshiti, in vseh perloshnost v' greh se varovati. Prosim jih, duhovni ozhe, svelizhavne pokore in svete odvese.*

*Kaj je sadostenje, ki je k' sakramentu svete pokore potrebno?*

*Sadostenje, ki je k' sakramentu svete pokore potrebno, so tiste dela, ki jih spovednik greshniku savolj spovedanih grehov v' pokoro naloshi, ka-*

kor so postavim: molitev, pošt, milostina, in druge dobre dela.

*Sakaj se greshniku savolj spovedanih  
grehov pokora naloshi?*

Greshniku se savolj spovedanih grehov pokora naloshi: 1. De greshnik s' tem svojo shalost nad boshjem rasshaljenjem, in svoje sgrevano in spokorno serzé na snanje dá. 2. De greshnik s' tem sam nad sabo greh shtrafuje. 3. De greshnik savolj opravljené pokore odpuschenje saflushenih zhafnih shtrafeng sadobí. 4. De se greshnik sa naprej bolj skerbno greha varuje,  
*Ali samore zhlovek boshji pravizi sadostiti?*

Zhlovek is svoje lastne mozhí nemore boshji pravizi sa svoje grehe sadostiti, ker zhlovekovo sadostenje nemore nikdar rasshaljenju neskonzhniga boshjiga velizhaštva enako biti: vender pa sadobí pokora, ktero spovednik greshniku naloshi, ali pa ktero greshnik sam radovoljno opravlja, od neskonzhniga sadostenja Jesusa Kristusa svojo vrednost.

*Sakaj so greshniki dolshni' Bogu sadostovati, desiravno je Jesus Kristus sa grehe sadosti storil?*

Greshniki so tudi she sami dolshni sadostovati: 1. Ker morajo tisti, kteri hozhejo Kristusoviga sadostenja deleshni biti, tudi sami toliko storiti, kolikor je mogozhe, de svojo shalost nad boshjim rasshaljenjem, ter svoje sgrevano in spokorno serze na snanje dajo. 2. Ker Bog greshnike, kterm sadolshenje greha in vezhno shtrafenggo odpusti, she tudi velikokrat zhasno shtrafuje.

*Ali je sadostenje potrebin del per sakramantu svete pokore?*

Sadostenje je tako potrebin del per sakramantu svete pokore, de bi bil sizer sakrament svete pokore nepopolnama, rasun zhe bi ne bilo mogozhe sadostiti.

*Kako se mora naloshena pokora opraviti?*

Naloshena pokora se mora opraviti: 1. S' ponishnim serzam. 2. Sve-

sto, kakor je bila naloshena. 3. Bres odlašanja, kakor hitro je mogozhe.  
*Ali smo dolshni Bogú she sravin naloshene pokore tudi s' drugimi deli sadostovati?*

Dolshni smo to storiti: 1. Ker spovednik ne naloshi vselej tako velike pokore, de bi bila nashim greham popolnima permerjena, in se torej moramo she sami pokoriti. 2. Ker moramo po sapovedi Jesufovi vredin sad pokore storiti.

*S' kterimi deli samoremo Bogú she sravin naloshene pokore sadostovati?*

Dela, s' kterimi samoremo Bogú she sravin naloshene pokore sadostovati, so: 1. Molitev, post, in milosthina (ali almoshna). 2. Druge dobre dela, ki jih savolj tega radovoljno opravljam. 3. Nadloge in sopernosti, ki naš sadenejo, zhe jih poterpeshlivo in v' duhu pokóre preterpimo. 4. Od zerkve dodeljeni odpustiki.

*Kaj je odpustik?*

Odpustik je odpuštenje zhafnih

shtrafeng, ktere bi po odpushenim sadolshenji greha, ali v' sdajnim shivljenji ali pa po smerti (v' vizah) terpeti mogli.

*Kaj morajo katolshki kristjani od odpustikov verovati?*

Katolshki kristjani morajo od odpustikov verovati: 1. De je prava zerkve od Jezusa Kristusa oblast prejela odpustike deliti. 2. De je sa naf dobro in koristno od zerkve deljene odpustike sadobivati.

*Kdo ima v' pravi zerkvi oblast odpustike deliti?*

Rimski papesh ima oblast v' vse zerkvi odpustike deliti; shkofje imajo to oblast v' svojih shkofijah po nekterih posebnih postavah.

*Ali so vse odpustiki enaki?*

Niso vse odpustiki enaki: Eni so *popolnama*, eni pa *nepopolnama*. Popolnama odpustik je odpuschanje vseh zhafnih shtrafeng, ki jih je gresnik saflushil. Nepopolnama odpustik je partisti, po katerim niso vse zhafne shtrafenge odpushene, ampak le nekoliko

ſhtrafeng. Taki ſo odpuſtiki od 40 dñi, od eniga ali vežh lét.

*Ali nam zerkev s' odpuſtikam dolſhnost sa grehe ſadoftovali popolnima odvſame?*

Zerkev nam ne odvſame s' odpuſtikam popolnima dolſhnosti sa grehe ſadoftovali; ona le hozhe: 1. Naſ duha pokóre obuditi, in naſ obdaríti sa gorezhnost, s' ktero ſpokorne dela opravljam. 2. Naſhi slabosti in neſmoshnosti na pomozh priti, ker nam vzhafi ni mogozhe Bogú tako ſadoftit, kakor smo dolſhní.

*Kaj je treba zhloveku, kteri hozhe odpuſtik ſadobiti?*

Zhloveku, kteri hozhe odpuſtik ſadobiti, je treba: 1. De je v' ſtanu gnade boshje. 2. De ſapovedane dobre dela opravi.

\* \* \*

*Kaj je ſveto poslednje olje?*

Šveto poslednje olje je sakrament, v' kterm bolnik po masiljenji s' ſvetim oljem in po ſapovedani maſhni-

kovi molitvi gnado boshjo k' osdravljenju dushe ali pa tudi k' osdravljenu telesa prejme.

*Sakaj se temu sakramentu pravi sveto poslednje olje?*

Sato, ker se med vsemi svetimi masiljenji, ki jih je Gospod nash svelizhar svoji zerkvi sapovedal, nar sadnjizh deli.

*Komu se deli sakrament svetiga poslednjiga olja?*

Ta sakrament se deli bolnikam, ki so nevarno bolni, in sicer, zhe je mogozhe, dokler so she bolniki popolnima per pameti.

*Kaj dodeli bolniku sakrament svetiga poslednjiga olja?*

Ta sakrament dodeli bolniku :

1. Pomnoshenje posvezhujozhe gnađe boshje.
2. Odpushenje malih in tudi tistih smertnih grehov, kterih se bolnik, ali is nesadolshene posabljivosti, ali pa is nesmoshnosti ni spovedal.
3. Ga reshi od hudih nastopkov in ostankov greha.
4. Mu dodeli moži hudizhevimu sapeljevanju in njegovim

skufhnjavam soperstatí. 5. Mu dodeli pomozh soper prevelik strah in trepet savolj smerti , ki se blisha , in savolj sodbe , ki ga zhaka. 6. Mu dodeli tudi vezhkrat telesno sdravje , zhe je dushi k' svelizhanju.

*S' zhem se mora bolnik k' sakramenu svetiga poslednjiga olja perpraviti?*

Bolnik se mora s' shivo vero , s' terdnim saupanjem v' Boga , s' isrozhenjem v' boshjo voljo , pred vsim pa s' zhusto spovedjo k' sakramenu svetiga poslednjiga olja perpraviti. Zhe mu ni mogozhe se spovedati , mora vsaj pravo grevengo in shalost zhes svoje grehe obuditi.

*Kolikokrat sme bolnik sakrament svetiga poslednjiga olja prejeti?*

Bolnik sme ta sakrament toliko-krat prejeti , kolikokrat v' novo smertno nevarnost pride.

*Ali je bolnik , kader nevarno sboli , dolshan sakrament svetiga poslednjiga olja prejeti?*

Defiravno sakrament svetiga poslednjiga olja ni k' svelizhanju tako

potrebin, de bi nihzhe bres njega ne mogel svelizhan biti, je vender bolnik, kader je v' nevarni bolesni, dolshan ga prejeti, in fizer savoljo velikih gnad, ki jih po njem sadobi.

\* \* \*

*Kaj je sakrament svetiga mashnikoviga posvezhevanja?*

Sakrament *svetiga posvezhevanja sploh* je sakrament, v' kterim tisti ki se v' zerkveno flushbo podajo, duhovno oblast in posebno gnado prejmejo nektere zerkvene opravila k' zastiti boshji in k' svelizhanju dush prav in sveto opravljati. — Sakrament *svetiga mashnikoviga posvezhevanja posebno* je sakrament, v' kterim se tistim, ki se v' duhovski stan mashnikov jemljejo, oblast dodeli do praviga telesa Jezusa Kristusa, in tudi do duhovniga Jesufoviga telesa, kar so verni kristjani.

*Kakoshno oblast dodeli mashnikovo posvezhevanje?*

Mashnikovo posvezhevanje dodeli

oblaſt: 1. De maſhniki kruh in vino  
v' pravo telo in v' pravo kri naſhiga  
Gospoda Jefusa Kristusa spreoberniti,  
in nebefhkimu Ozhetu darovati samo-  
rejo. 2. De samorejo vernim kristja-  
nam grehe odpushati ali jim jih pa  
perdershevati.

*Kaj ſhe dodeli maſhnikovo posvezhe-  
vanje?*

Maſhnikovo posvezhevanje ſhe do-  
deli: 1. Pomnoshenje posvezhujozhe  
gnade boshje. 2. Novi maſhnik prej-  
me duhovno oblaſt nekoliko ſvetih sa-  
kramentov veljavno deliti. 3. Novi  
maſhnik sadobi posebno boshjo gnado  
dolshnosti svojiga stanu na tanko in  
s' ſadom spolnovati. 4. Ta sakrament  
vtisne duſhi neisbrisivo snamenje,  
in sato fe ne more vezh kakor enkrat  
prejeti.

\* \* \*

*Kaj je sakrament ſvetiga sakona?*

Sakrament ſvetiga sakona je ne-  
rasvesliva svesa, s' ktero fe neoshenjen  
kristjan in neomoshena kristjana, mosh-

ki in shenska, vsameta in sarozhita, tako, kakor gre po postavi, de bi jima Bog po tem sakramantu gnado dal, de bi v' svojim sakonskim stanu do smerti poboshno shivela, in svoje otroke po keršansko isredila.

*Kako imenuje sveti apostelj Pavel ta sakrament?*

Šveti apostelj Pavel imenuje ta sakrament, velik sakrament v' Kristusu in v' zerkvi, ker pomeni duhovno sveso Jezusa Kristusa s' njegovo zerkvijo.

*Sakaj je sakonski stan postavljen?*

Sakonski stan je postavljen: 1. De se zhloveshki rod ohrani in mnoshi. 2. De sakonska v' ljubesni sdrushena eden drugimu pomagata. 3. De je ta sakrament perpomozhik soper nerodno posheljenje mesá.

*Ali je sakonski stan potrebin?*

Sakonski stan je sploh potrebin, de se zhloveshki rod ohrani in mnoshi, ni pa potrebin sa vsakiga zhloveka posebej. Nesakonski stan je bolj popolnima.

*Kaj dodeli sakrament svetiga sakona?*

Sakrament svetiga sakona dodeli rasun pomnoshenja posvezhujozhe gna-de, te posebne gnade: 1. De sakon-ska zhloveka (mosh in shena) pobosh-no do smerti skupej shivita. 2. De svoje otroke v' strahu boshjim isredita.

*Kaj hozhe zerkev od moshkiga in od shenske, ki v' sakonski stan stopita?*

Zerkev hozhe od moshkiga in od shenske, ki v' sakonski stan stopita: 1. De ni nobeniga sadershka med njima. 2. De stopita v' ta stan is takiga namena, is kteriora je postavljen. 3. De tudi v' strahu boshjim in s' zhisto vestjo v' ta stan stopita, in de satorej popred k' spovedi in k' svetimu obhajilu gresta.

*Kaj morata tista zhloveka storiti, ki hozheta v' sakonski stan stopiti?*

Tista zhloveka, ki hozheta v' sakonski stan stopiti, morata po trojnim oklizu pred dvema prizhama in pred njih lastnim fajmoshtram eden drugi-mu sakonsko svestobo obljudbiti, ter se dati sarozhiti in poshegnati.

*Ktere so dolshnosti sakonskih, ki jih imata eden do drugiga?*

Dolshnosti sakonskih, ki jih imata eden do drugiga, so: 1. De v' miru in po kershansko skupej shivita. 1. De mosh svojo sheno, kakor svojo lastno truplo ljubi, sa njen shivesh skerbi, in jo varuje; in de je shena v' vseh perpushenih rezheh moshu pokorna. 3. De eden drugiga v' teshavah ne sapustita, temuzh svesto do smerti skupej ostaneta.

*Ktere so dolshnosti sakonskih do otrók?*

Dolshnosti sakonskih do otrók so, de jih kershansko isredé, in ne le sa njih zhafno ampak tudi sa njih vezhno frezho skerbé.

V.

*Kteri zhlovek je kershansko pravizhin?*

Tisti zhlovek je kershansko pravizhin, kteri s' pomozhjo boshje gname vse sapovedi boshje, ki naš jih je Jezus Kristus uzhil, in vse zerkvene sapovedi radovoljno in na tanko, ter

sato spolnuje, de bi si boshjo ljubesin ali boshje dopadenje perdobil.

**Kaj tedaj je potrebno h' kershanski pravizi?**

H' kershanski pravizi je potrebno, de se *hudiga varujemo* in *de dobro storimo*, to je, de vse studimo in opustimò, kar je soper boshjo voljo in soper Jesufov nauk, in de vse ljubimo in storimò, kar je po boshji volji in po Jesufovim nauku.

**Kaj je hudo?**

Pravo in edino hudo je greh.

**Kaj je greh sploh?**

Greh je sploh prostovoljno prelomljene boshje postave.

**Kolikin (ali koliko sort) je greh?**

Greh je dvojin: 1. Poerbani ali isvirni greh. 2. Djanski greh.

**Kaj je poerbani ali isvirni greh?**

Poerbani ali isvirni greh je tisti greh, ki sta ga bila Adam in Eva v' raji ali paradishi storila, in ki smo ga mi od njih poerbali, ali kteri se is pervih zhlovekov v' vse ljudi isvira.

*Ktere so shtrasenge isvirniga greha?*

Štrasenge isvirniga greha so: smert, oslabljenje uma, nagnjenje k' hudimu, sguba gnade boshje, ter veliko nadlog in tesháv.

*Kaj je djanski greh?*

Djanski greh je prelomljenje boshje postave, ktero greshnik sam radovoljno prelomi.

*Kako se djanski greh storí?*

Djanski greh se stori: s' mislimi, s' sheljami, s' besedami, s' djanjem, in s' opushanjem tega, kar je kdo storiti dolshan.

*Kakoshen raslozhek je med djanskimi grehi?*

Med djanskimi grehi je ta raslozhek: eni so veliki ali smertni, eni pa mali ali odpustlivи grehi; eni so laštni, eni pa ptuji grehi.

*Kaj je smertni greh?*

Smertni greh je veliko prelomljenje boshje postave.

*Kaj storí, de je greh vezhi ali ostudnishi?*

Kolikor bolj vedama in prostovolj-

no kdo kaj hudiga storí, in kolikor vezhi je dolshnost, ktero prelomi, toliko vezhi je tudi njegov greh.

*Kaj shkodova smertni greh?*

Smertni greh odvsame dushi duhovno shivljenje, to je, posvezhujozho gnado boshjo, in storí zhloveka Bogu nedopadliviga, ter vezhne smeriti vredniga.

*Kteri so odpustlivi ali mali grehi?*

Odpustlivi ali mali grehi so tisti, ki jih bolj is naglosti ali nepremishljenošti, kakor is hudobne volje storimò, in s' ktermini boshjo postavo le v' majhnih rezhéh prelomimo. Ti grehi nam fizer ne odvsamejo popolnima gnade boshje, pa naš vender storé Bogu nedopadlive in zhasnih sfraſeng vredne.

*Sakaj smo se dolshni tudi malih grehov varovati?*

Dolshni smo se malih grehov varovati: 1. Ker je vsak tudi nar manjši greh boshje rasshaljenje. 2. Ker moramo biti perpravljeni raji vse preterpeti, kakor Boga s' nar manjšim

greham rasshaliti. 3. Ker majhini grehi posvezhujozho gnado boshjo v' naš pomanjšajo, in naš lahko sžhasama v' smertne grehe perpeljejo.

*Kaj so lastni grehi?*

Lastni grehi so tisti, ki jih sami storimó.

*Kaj so ptuji grehi?*

Ptuji grehi so tisti, ki jih sizer ne storimo sami, pa smo jih vender krivi, ker smo urshoh, de jih drugi storé.

*Kteri so nar imenitnishi rasdélki ali raspoli djanskikh grehov.*

Nar imenitnishi rasdelki ali raspoli djanskikh grehov so: poglavitni grehi, grehi v' svetiga Duha, v' nebó vpijozhi grehi, in ptuji grehi.

*Kteri so poglavitni grehi?*

Poglavitni grehi so ti: 1. Napuh. 2. Lakomnost. 3. Nezhilstost. 4. Nevoshljivost. 5. Poshrfshnost. 6. Jesa. 7. Lenoba.

*Sakaj se ti grehi imenujejo poglavitni grehi?*

Sato ker is vsakiga teh grehov mnogi drugi grehi svirajo.

*Kteri so grehi v' svetiga Duhá?*

Grehi v' svetiga Duhá so ti: 1. Predersno v' boshjo milost greshiti. 2. Nad boshjo milostjo obupati. 3. Šposnani kershanski resnizi se vstavljati. 4. Švojimu blishnimu savolj boshje gnade nevoshliv biti. 5. Do lepiga opominjevanja oterpnjeno serzé imeti. 6. V' nespokornošti radovoljno ostati.

*Kteri so v' nebó vpijožhi grehi?*

V' nebó vpijožhi grehi so ti: 1. Radovoljni uboj. 2. Mutaſti ali Šodomski greh. 2. Sateranje uboshzov, vidov in firot. 4. Delovzam in najemnikam saflushik sadershevati ali utergovati.

*Kteri so ptuji grehi?*

Ptuji grehi so ti: 1. V' greh svestovati. 2. Greshiti velevati. 3. V' drugih greh pervoliti. 4. Druge v' greh napeljevati. 5. Drugih greh hvaliti. 6. K' grehu molzhati. 7. Greh pregledati. 8. Greha se vdeleshiti. 9. Greh sagovarjati.

*Ali je tisti she po kershansko pravizhin, kdor se le hudiga varuje?*

Kdor se le hudiga varuje, she ni

po keršansko pravizhin, ampak mora tudi dobro delati.

*Kaj je dobro?*

Dobro je, kar je po boshji postavi. Po boshji postavi so pa *zhednosti* in *dobre dela*.

*Ali je vezh raspolov zhednost, ktere si mora kristjan perdobiti?*

Vezh jih je: nektere so *boshje*, nektere pa *djanske* zhednosti.

*Ktere so boshje zhednosti?*

Boshje zhednosti so te tri: Vera, upanje, in ljubesin.

*Kdaj je zhlovek posebno dolshan te tri boshje zhednosti obuditi?*

Zhlovek je posebno dolshan te tri boshje zhednosti obuditi: 1. Kakor hitro k' pameti pride. 2. Vezhkrat v' svojim shivljenji. 3. Ob zhasu hude skusnjave soper te zhednosti. 4. V' smertni nevarnosti in na smertni postelji.

*Kako se tri boshje zhednosti obudé?*

Tri boshje zhednosti se tako obudé:

*Vera:*

Verujem v' tebe, pravi trojnoedini

Bog, Ozhe, Šin in sveti Duh, kteri  
si vse ustvaril, kteri vse ohranish in  
vladash, kteri dobro plazhujesh in hu-  
do shtrafujesh. Verujem, de je Šin  
boshji sa naš zhlovek postal, de naš  
je s' svojo smertjo na krishi odreshil,  
in de naš sveti Duh s' svojo gnado po-  
svezhuje. Verujem in terdim vse, kar  
si ti, o Bog, rasodel, kar je Jesuf  
Kristus uzhil, kar so aposteljni osna-  
novali, in kar nam sveta Rimška ka-  
tolska zerkev verovati veleva. Vse to  
verujem, ker si ti, o Bog, vezhna in  
neskonzhna resniza in modrost, ki ne  
moreš ne goljsati ne goljsan biti. O  
Bog, pomnoshi mojo vero.

### Upanje.

Upam in se sanesem na tvojo ne-  
skonzhno dobroto in milost, o Bog,  
de mi boš po neskonzhnim saflushe-  
nji svojiga edinorojeniga Šina Jesusa  
Kristusa v' tem shivljenji sposnanje,  
pravo obshalovanje, in odpuschenje mo-  
jih grehov, po smerti pa vezhno sve-  
lizhanje dal, in dodelil tebe od ob-

lizhja do oblizhja gledati, ljubiti in bres konza vshivati. Upam tudi od tebe potrebnih perpomozhkov vse to dosezhi. Upam to od tebe sato, ker si to obljudil, kteri si vfigamogozhin, svešt, neskonzhno dobrotliv in usmiljen. O Bog! poterdi moje upanje.

### *Ljubesin.*

O moj Bog! ljubim te is vfiga svojiga serza, in zhes vse, sato ker si ti nar vezhi dobrota, neskonzhno polnama, in vse ljubesni vredin. Tudi sato te ljubim, ker si do mene in do vseh stvari neskonzhno dobrotliv. Shelim is vfiga serza, de bi te ravno takо ljubil, kakor so te twoji nar svestejshi flushabniki ljubili, ali kakor te she sdaj ljubijo. S' njih ljubesnijo sklenem svojo nepopolnama ljubesin; pomnoshi jo v' meni, o dobrotljivi Gospod! zhedralje bolj in bolj. Ker te tedej resnizhno in is serza ljubiti shelim, in si savoljo tega veliko persadevam, mi je is serza shal, de sim tebe svojo neskonzhno dobroto, ktero

zhes vse ljubim, tebe svojiga stvarnika, odreshenika in posvezhevavza rasserdil. Shal mi je, de sim greshil, de sim tebe, svojiga vfigamogozhniga Gospoda, svojiga nar boljshiga Ozhetata, rasshalil. Terdno sklenem vse grehe in vse greshne perloshnosti sapustiti, storjene grehe zhe dalje bolj obshalovati, in nikdar vezh soper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vsemi me spet sa svojiga otroka, in dodeli mi gnadota svoj sklep dopolniti. Tega te prosim po neskonzhnim saflushenji twojiga boshjiga Šina, nashiga Gospoda in svelizharja, Jesusa Kristusa.

*Ktere so poglavitne djanske zhednosti?*

Poglavitne djanske zhednosti so té:

1. Modrost. 2. Smernost. 3. Pravizhnost. 4. Šerzhnost ali mozhnodushnost.

*Ktere zhednosti so poglavitnim greham nasproti?*

Poglavitnim greham so te zhednosti nasproti; 1. Ponishnost je napuhu nasproti; 2. dobrotljivost lakomnosti; 3. zhilstost nezhilstosti; 4. ljubesin nevoshljivosti; 5. smernost poshresh-

nosti; 6. poterpeshlivost jesi; 7. go-reznošč do dobriga lenobi.

*Ktere dolshnosti je Jezus Kristus posebno perporozhil?*

Jezus Kristus je té dolshnosti posebno perporozhil: 1. Nar prej bosh-jiga kraljestva in njegove pravize iskati. 2. Šam sebe satajevati. 3. Svoj krish nositi. 4. Sa Kristusam hoditi. 5. Krot-tek in ponishin biti. 6. Sovrashnike ljubiti; tistim dobro storiti, kteri naš sovrashijo, sa tiste moliti, kteri naš shalijo in preganjajo.

*Ktere zhednosti je Jezus Kristus na gori uzhil?*

Jezus Kristus je te zhednosti na gori uzhil: 1. Blagor ubogim v' duhu; ker njih je nebeshko kraljestvo. 2. Blagor krotkim; ker bodo semljo posedili. 3. Blagor shalošnim, ker bodo potolasheni. 4. Blagor tistim, kteri so pravize lazhni in shejni; ker bodo nafis-teni. 5. Blagor usmiljenim; ker bodo usmiljenje dosegli. 6. Blagor tistim, ki so zhilstiga serzá; ker bodo Bogá gledali. 7. Blagor mirnim; ker bodo

otrozi boshji imenovani. 8. Blagor tistim, kteri savoljo pravize preganjanje terpé; ker njih je nebeshko kraljestvo.  
*Kaj so dobre dela kristjana?*

Dobre dela kristjana so take dela, ktere so Bogu dopadlive, in kristjanu, ki jih opravlja, saflushne.

*Ali so dobre dela k' svelizhanju potrebne?*

Potrebne so; ker vera bres dobrih del je mertva.

*Ali samore zhlovek is lastne mozhi bres pomozhi gnade boshje dobre dela opravljati?*

Dobrih del, kakorshine so k' svelizhanju potrebne in per Bogu saflushne, zhlovek ne more is lastne mozhi, ampak le s' pomozhjo gnade boshje opravljati.

*Kaj saflushimo s' dobrimi deli?*

S' dobrimi deli saflushimo pomnoshenje posvezhujozhe gnade boshje, ter vezhno in zhafno plazhilo, ki ga je Bog is same gnade tistim obljudil, ki dobro delajo.

*Kako morajo biti dobre dela opravljane?*

Dobre dela, de bodo Bogu dopadlive in nam saflushne, morajo biti opravljene: 1. V' stanu gnade boshje. 2. Radovljne. 3. Ne is samih natornih ali nizhemernih nagibov, temuzh nar bolj savolj Bogá.

*Ktere so nar imenitnishi dobre dela?*

Nar imenitnishi dobre dela so:  
1. Moliti. 2. Postiti se, 3. Ubogajme dajati.

*Ktere so telesne dela usmiljenja?*

Telesne dela usmiljenja so te:  
1. Lazhne nasititi. 2. Shejne napojiti.  
3. Popotnike sprejemati. 4. Nage oblezhi.  
5. Bolnike obiskati. 6. Jetnike reshititi.  
7. Merlizhe pokopavati.

*Ktere so duhovne dela usmiljenja?*

Duhovne dela usmiljenja so te:  
1. Greshnike svariti. 2. Nevedne uzhiti.  
3. Tistim, kteri dvomijo ali zviblajo, prav svetovati. 4. Shalostne tolashiti. 5. Krivizo voljno terpeti. 6. Tistim, ki nas shalijo, is serza odpustiti.  
7. Sa shive in mertve Boga profiti.

*Kteri so evangelski svetje?*

Evangelski svetje so ti trije: 1. Radovljno uboshtvo. 2. Vedno devishtvo. 3. Vedna pokorshina pod duhovnim poglavljarem.

• • •

*Kaj je smert?*

Smert je lozhitev dushe od telesa.

*Po zhém pride, de mora vsak zhlovek umreti?*

To pride po grehu, ki sta ga bila prva zhloveka v' raji ali paradishi storila.

*Kaj se pravi: zhoveshka dusha je neumerjozha?*

To se pravi, de ne bo nikdar umerla, ampak bo she tudi po smerti telesa lahko mislila in shelela.

*Kaj se sgodi s' zhloveshko dusho prezej po smerti?*

Prezej po smerti sodi Bog dusho vsakiga zhloveka posebej, in sato se ta sodba posebna sodba imenuje.

*Kam je dusha obsojena per posebni sodbi?*

Per posebni sodbi je dusha obso-

jena ali v' vize, ali v' pekel, ali pa v' nebesa.

*Ktere dushe so obsojene v' vize?*

V' vize so dushe tistih ljudi obsojene, kteri sizer v' gnadi boshji umerjó, pa imajo vender she male grehe nad sabo, in kteri savolj svojih grehov she niso sadosti zhafnih shtrafeng dostali.

*Kako samoremo dusham v' vizah pomagati?*

Dusham v' vizah samoremo pomagati: 1. S' ofram svete mashe. 2. S' molitvijo. 3. S' drugimi dobrimi deli.

*Kaj se bo sgodilo na sodnji dan s' zhloveshkimi trupli?*

Na sodnji dan bodo trupla vših ljudi is semlje vstale, in bodo s' svojimi dushami sopet sklenjene.

*Kdo bo na sodnji dan sosit prishel?*

Jesuf Kristus bo takrat v' oblakih nebá s' veliko mogozhnoſtjo in zhaſtjo sopet prishel, in bo vſim ljudem ozhitno osnanil, kaj ſo dobriga ali hudiga storili, in kakofhno povrazhilo sato ſaſlушкиjo.

**Kako pravimo tisti sodbi, ki bo na sodnji dan?**

Tisti sodbi pravimo *sploshna* ali *ozhitna* sodba, sato ker bodo vši ljudje skupej in ozhitno sojeni.

**Kaj je pekel?**

Pekel je tisti kraj, kjer so pogubljeni, ki bodo vekomej martrani.

**Kdo pride v' pekel?**

Tisti pride v' pekel, kteri v' smertnim grehu umerje.

**Kaj vemo Jesufoviga nauka od shtrafeng pekla?**

Is Jesufoviga nauka vemo od shtrafeng pekla: 1. De pogubljeni s' britkostjo in s' straham v' Boga, svojiga pravizhniga sodnika, mislijo, in so spred boshjiga oblizhja saversheni. 2. De jih smirej huda vést pezhe. 3. De so v' drushbi hudobnih in savershenih duhov. 4. De bodo she veliko drugih shtrafeng terpeli, ktere sveto pismo pergliha s' neugaslivim ognjem, in s' temnim krajem, kjer je jok in shkripanje s' sobmí. 5. De bodo vše te martre bres upanja odreshenja terpeli.

*Kaj so nebesa?*

Nebesa so srežno prebivalishe svetnikov, kjer se Bog svojim svestim flušabnikam od oblizhja do oblizhja rasodeva, in je on sam njih neisrezheno veliko plazhilo.

*Kdo pride v' nebesa?*

Tisti pride v' nebesa, kteri v' gaudi boshji umerje, in kteri sa storjene grehe ali v' tem ali v' unim shivljenni sadostí, ali sadosti stori.

*Kaj vemo is Jesuſoviga nauka od nebeshkiga veselja?*

Is Jesuſoviga nauka vemo od nebeshkiga veselja: 1. De bodo isvoljeni boshje laſtnosti in boshjo voljo v' nebesih veliko bolj popolnima, kakor tukej na semlji sposnali, in se savoljo tega sposnanja slo veselili. Od oblizhja do oblizhja bodo Boga gledali, ga ljubili in vshivali. 2. De ne bodo imeli v' nebesih nobene tudi nar manjshi teshave ali sopernosti. 3. De se bodo tudi savolj vſiga tega, kar so na semlji dobriga storili, neisrezheno veselili, in bodo imeli smirej dobro in mirno vest.

4. De bodo v' nebefih v' drushbi Bogá, Jesusa, svete devize Marije, angelov in svetnikov, in de ne bo njih frezha nikdar minila.

*Kaj se uzhimò is nauka od nebèshkiga veselja?*

Is tega nauka se uzhimò : 1. De moramo vse nadloge in sopernosti tega shivljenja voljno terpeti, ker vse te nadloge niso nizh proti nebefhkimu veselju. 2. De moramo boshje saposvedi vselej radovoljno in na tanko spolnovati, zhe bi ravno sato kaj terpeti mogli, ker sa bojevanjem pride vezhno plazhilo.









